

# SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

## ULKOVALTAIN KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET

2003

Julkaistu Helsingissä 19 päivänä helmikuuta 2003

N:o 18—19

### SISÄLLYS

N:o		Sivu
18	Laki Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta .....	325
19	Tasavallan presidentin asetus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta .....	327

### N:o 18

(Suomen säädöskokoelman n:o 1/2002)

### Laki

#### **Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Annettu Helsingissä 4 päivänä tammikuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

#### 1 §

Nizzassa 26 päivänä helmikuuta 2001 Belgian kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Portugalin tasavallan, Suomen tasavallan,

Ruotsin kuningaskunnan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

HE 93/2001  
UaVM 17/2001  
EV 214/2001

2 §  
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa tasavallan presidentin asetuksella.

3 §  
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 4 päivänä tammikuuta 2002

**Tasavallan Presidentti**  
**TARJA HALONEN**

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

**N:o 19**

(Suomen säädöskokoelman n:o 116/2003)

**Tasavallan presidentin asetus**

**Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2003

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty ulkoasiainministerin esittelystä, säädetään:

**1 §**

Nizzassa 26 päivänä helmikuuta 2001 Belgian kuningaskunnan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Portugalin tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehty Nizzan sopimus, jonka eduskunta on hyväksynyt 14 päivänä joulukuuta 2001 ja jonka tasavallan presidentti on ratifioinut 4 päivänä tammikuuta 2002 ja jota koskeva ratifioimiskirja on talletettu Italian tasavallan hallituksen huostaan 29 päivänä

helmikuuta 2002, on voimassa 1 päivästä helmikuuta 2003 niin kuin siitä on sovittu.

**2 §**

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 4 päivänä tammikuuta 2002 annettu, myös Ahvenanmaan maakuntapäivien osaltaan hyväksymä laki (1/2002) tulee voimaan 20 päivänä helmikuuta 2003.

**3 §**

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

**4 §**

Tämä asetus tulee voimaan 20 päivänä helmikuuta 2003.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2003

**Tasavallan Presidentti****TARJA HALONEN**Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

**NIZZAN SOPIMUS****Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sekä Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta**

HÄNEN MAJESTEETTINSA BELGIAN KUNINGAS,  
HÄNEN MAJESTEETTINSA TANSKAN KUNINGATAR,  
SAKSAN LIITTOTASAVALLAN PRESIDENTTI,  
HELLEENIEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,  
HÄNEN MAJESTEETTINSA ESPANJAN KUNINGAS,  
RANSKAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,  
IRLANNIN PRESIDENTTI,  
ITALIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI,  
HÄNEN KUNINKAALLINEN KORKEUTENSA LUXEMBURGIN SUURHERTTUA,  
HÄNEN MAJESTEETTINSA ALANKOMAIDEN KUNINGATAR,  
ITÄVALLAN TASAVALLAN LIITTOPRESIDENTTI,  
PORTUGALIN TASAVALLAN PRESIDENTTI,  
SUOMEN TASAVALLAN PRESIDENTTI,  
HÄNEN MAJESTEETTINSA RUOTSIN KUNINGAS,  
HÄNEN MAJESTEETTINSA ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN KUNINGATAR, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN Manner-Euroopan jaon päättymisen historiallisen merkityksen,

HALUAVAT täydentää Amsterdamin sopimuksella aloitettua prosessia Euroopan unionin toimielinten valmistelemiseksi toimimaan laajentuneessa unionissa,

OVAT VAKAASTI PÄÄTTÄNEET edetä tältä pohjalta liittymisneuvotteluissa, jotta ne saataisiin menestyksellisesti päätökseen Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa määrättyä menettelyä noudattaen,

OVAT SOPINEET seuraavista muutoksista Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimukseen sekä tiettyihin niihin liittyviin asiakirjoihin,

ja ovat tätä varten nimittäneet täysivaltaisiksi edustajikseen:

HÄNEN MAJESTEETTINSA BELGIAN KUNINGAS:

varapääministeri ja ulkoasiainministeri  
Louis MICHELIN

HÄNEN MAJESTEETTINSA TANSKAN KUNINGATAR:

ulkoasiainministeri  
Mogens LYKKETOFTIN

SAKSAN LIITTOTASAVALLAN PRESIDENTTI:

ulkoasiainministeri ja liittokanslerin sijainen  
Joseph FISCHERIN

HELLEENIEN TASAVALLAN PRESIDENTTI:

ulkoasiainministeri  
Georgios PAPANDREOUN

HÄNEN MAJESTEETTINSA ESPANJAN KUNINGAS:

ulkoasiainministeri  
Josep PIQUÉ I CAMPSIN

RANSKAN TASAVALLAN PRESIDENTTI:

ulkoasiainministeri  
Hubert VÉDRINEN

IRLANNIN PRESIDENTTI:

ulkoasiainministeri  
Brian COWENIN

ITALIAN TASAVALLAN PRESIDENTTI:

ulkoasiainministeri  
Lamberto DININ

HÄNEN KUNINKAALLINEN KORKEUTENSA LUXEMBURGIN SUURHERTTUA:

varapääministeri, ulkoasiain- ja ulkomaankauppaministeri  
Lydie POLFERIN

HÄNEN MAJESTEETTINSA ALANKOMAIDEN KUNINGATAR:

ulkoasiainministeri  
Jozias Johannes VAN AARTSENIN

ITÄVALLAN TASAVALLAN LIITTOPRESIDENTTI:

ulkoasiainministeri  
Benita FERRERO-WALDNERIN

PORTUGALIN TASAVALLAN PRESIDENTTI:

varapääministeri, ulkoasiainministeri  
Jaime GAMAN

SUOMEN TASAVALLAN PRESIDENTTI:

ulkoasiainministeri  
Erkki TUOMIOJAN

HÄNEN MAJESTEETTINSA RUOTSIN KUNINGAS:

ulkoasiainministeri  
Anna LINDHIN

HÄNEN MAJESTEETTINSA ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDIS-  
TYNEEN KUNINGASKUNNAN KUNINGATAR:

ulko- ja kansainyhteisöasiain ministeri  
Robin COOKIN

JOTKA vaihdettuaan oikeiksi ja asianmukaisiksi todetut valtakirjansa

OVAT SOPINEET seuraavaa:

## ENSIMMÄINEN OSA

## SISÄLTÖÄ KOSKEVAT MUUTOKSET

## 1 ARTIKLA

Muutetaan Euroopan unionista tehty sopimus tämän artiklan mukaisesti.

## 1) Korvataan 7 artikla seuraavasti:

## ”7 artikla

1. Neuvosto voi jäsenvaltioiden yhden kolmasosan, Euroopan parlamentin tai komission perustellusta ehdotuksesta Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon saatuaan todeta jäsentensä neljän viidesosan enemmistöllä, että on olemassa selvä vaara, että jokin jäsenvaltio rikkoo vakavasti 6 artiklan 1 kohdassa mainittuja periaatteita, ja antaa sille aiheellisia suosituksia. Ennen tämän toteamista neuvosto kuulee kyseistä jäsenvaltiota ja voi samaa menettelyä noudattaen pyytää riippumattomia henkilöitä esittämään kohtuullisessa ajassa selvityksen kyseisen jäsenvaltion tilanteesta.

Neuvosto tarkistaa säännöllisesti, ovatko tällaiseen toteamiseen johtaneet perusteet edelleen olemassa.

2. Valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuva neuvosto voi yksimielisesti jäsenvaltioiden yhden kolmasosan ehdotuksesta tai komission ehdotuksesta ja saatuaan Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon todeta, että jokin jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja jatkuvasti 6 artiklan 1 kohdassa mainittuja periaatteita, kehoitettuaan ensin asianomaisen jäsenvaltion hallitusta esittämään huomautuksensa.

3. Jos rikkominen on 2 kohdan mukaisesti todettu, neuvosto voi määräenemmistöllä päättää pidättää väliaikaisesti tietyt tästä sopimuksesta johtuvat asianomaiselle jäsenvaltiolle kuuluvat oikeudet, mukaan lukien kyseisen jäsenvaltion hallituksen edustajan äänioikeuden neuvostossa. Tällöin neuvosto ottaa huomioon tällaisen oikeuksien pidättämisen mahdolliset vaikutukset luonnollisten

henkilöiden ja oikeushenkilöiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

Jäsenvaltiolle tästä sopimuksesta johtuvat velvoitteet sitovat kuitenkin edelleen asianomaista valtiota.

4. Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää myöhemmin muuttaa 3 kohdan nojalla toteutettua toimenpidettä tai peruuttaa sen, jos sen toteuttamiseen johtaneessa tilanteessa tapahtuu muutos.

5. Tätä artiklaa sovellettaessa neuvosto tekee ratkaisunsa ottamatta huomioon asianomaisen jäsenvaltion hallituksen edustajan ääntä. Henkilökohtaisesti tai edustettuina läsnä olevien jäsenten pidäytyminen äänestämästä ei estä 2 kohdassa tarkoitettujen päätösten tekemistä. Määräenemmistöllä tarkoitetaan yhtä suurta osuutta kyseisten neuvoston jäsenten painotetuista äänistä kuin se, josta määrätään Euroopan yhteisön perustamis sopimuksen 205 artiklan 2 kohdassa.

Tätä kohtaa sovelletaan myös, kun jäsenvaltion äänioikeus pidätetään väliaikaisesti 3 kohdan nojalla.

6. Sovellettaessa 1 ja 2 kohtaa Euroopan parlamentti tekee ratkaisunsa kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä, jotka edustavat sen jäsenten enemmistöä.”

## 2) Korvataan 17 artikla seuraavasti:

## ”17 artikla

1. Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka käsittää kaikki Euroopan unionin turvallisuuden liittyvät kysymykset, mukaan lukien asteittain määriteltävä yhteinen puolustuspolitiikka, joka saattaa johtaa yhteiseen puolustukseen, jos Eurooppa-neuvosto niin päättää. Tällöin se suosittelee, että kukin jäsenvaltio hyväksyy päätöksen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

Tässä artiklassa tarkoitettu unionin politiikka ei vaikuta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen, siinä pidetään arvossa niitä vel-

voitteita, joita Pohjois-Atlantin sopimuksen perusteella on tietyillä jäsenvaltioilla, jotka katsovat yhteisen puolustuksensa toteutuvan Pohjois-Atlantin liitossa (Nato), ja se on sopusoinnussa tuossa yhteydessä määritettävän yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kanssa.

Yhteisen puolustuspolitiikan asteittaista määrittelemistä tuetaan jäsenvaltioiden pitäessä sitä aiheellisena jäsenvaltioiden välisellä puolustusmateriaaleja koskevalla yhteistyöllä.

2. Tässä artiklassa tarkoitettuihin kysymyksiin kuuluvat humanitaariset ja pelastustehtävät, rauhanturvaaminen sekä taistelujoukkojen tehtävät kriisinhallinnassa, rauhanpalauttaminen mukaan lukien.

3. Tässä artiklassa tarkoitettujen puolustuksen alalla merkityksellisten päätösten tekeminen ei rajoita 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen politiikkojen ja velvoitteiden soveltamista.

4. Tämän artiklan määräykset eivät estä kiinteämmän yhteistyön kehittämistä kahden tai useamman jäsenvaltion välillä kahdenvälistä Länsi-Euroopan unionin (WEU) tai Naton yhteydessä, ellei tällainen yhteistyö ole ristiriidassa tässä osastossa määrätyn yhteistyön kanssa tai estä sitä.

5. Tämän artiklan tavoitteiden edistämiseksi tämän artiklan määräyksiä tarkistetaan 48 artiklan mukaisesti.”

3) Lisätään 23 artiklan 2 kohdan ensimmäiseen alakohtaan kolmas luetelmakohta seuraavasti:

--”-- nimittäessään erityisedustajan 18 artiklan 5 kohdan mukaisesti.”

4) Korvataan 24 artikla seuraavasti:

”24 artikla

1. Kun on tehtävä sopimus yhden tai useamman valtion tai kansainvälisen järjestön kanssa tämän osaston soveltamisesta, neuvosto voi valtuuttaa puheenjohtajavaltion, tarvit-

taessa komission avustamana, aloittamaan sitä koskevat neuvottelut. Tällaiset sopimukset neuvosto tekee puheenjohtajavaltion suosituksesta.

2. Jos sopimus koskee asiaa, jota koskevien sisäisten päätösten tekeminen edellyttää yksimielisyyttä, neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.

3. Jos sopimus aiotaan tehdä yhteisen toiminnan tai yhteisen kannan täytäntöönpanemiseksi, neuvosto tekee ratkaisunsa määränemmistöllä 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan myös VI osastossa määrättyihin asioihin. Jos sopimus koskee asiaa, jota koskevat sisäiset päätökset tai sisäiset toimenpiteet edellyttävät määränemmistöä, neuvosto tekee ratkaisunsa määränemmistöllä 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

5. Sopimus ei sido jäsenvaltiota, jonka edustaja ilmoittaa neuvostossa, että kyseisen jäsenvaltion on noudatettava valtiosääntönsä edellyttämiä menettelyjä; muut neuvoston jäsenet voivat sopia, että sopimusta sovelletaan kuitenkin väliaikaisesti.

6. Tässä artiklassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti tehdyt sopimukset sitovat unionin toimielimiä.”

5) Korvataan 25 artikla seuraavasti:

”25 artikla

Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea seuraa kansainvälistä tilannetta yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan kuuluvilla aloilla sekä osallistuu politiikan määrittelemiseen antamalla neuvoston pyynnöstä tai omasta aloitteestaan lausuntoja neuvostolle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 207 artiklan soveltamista. Komitea seuraa myös sovitun politiikan toteuttamista, tämän kuitenkaan rajoittamatta puheenjohtajavaltion ja komission toimivaltaa.



Tätä osastoa sovellettaessa komitea huolehtii neuvoston johdolla kriisinhallintaoperaatioiden poliittisesta valvonnasta ja strategisesta johdosta.

Neuvosto voi kriisinhallintaoperaation toteuttamiseksi ja sen keston ajaksi, joista neuvosto päättää, valtuuttaa komitean tekemään asianmukaisia, operaation poliittista valvontaa ja strategista johtoa koskevia päätöksiä, tämän kuitenkin rajoittamatta 47 artiklan soveltamista.”

6) Lisätään artikkelat seuraavasti:

#### ”27 a artikla

1. Tässä osastossa tarkoitetuilla aloilla toteutettavan tiiviimmän yhteistyön tavoitteena on vaalia koko unionin arvoja ja toimia sen etujen mukaisesti vahvistamalla unionin asemaa yhtenäisenä voimana kansainvälisissä yhteyksissä. Tiiviimmässä yhteistyössä otetaan huomioon:

– yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan periaatteet, tavoitteet, yleiset suuntaviivat ja johdonmukaisuus sekä tämän politiikan alalla tehdyt päätökset,

– Euroopan yhteisön toimivalta, ja

– unionin kaikkien politiikkojen ja sen ulkoisen toiminnan yhdenmukaisuus.

2. Tämän artiklan mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön sovelletaan 11–27 sekä 27 b–28 artiklaa, jollei 27 c artiklassa tai 43–45 artiklassa toisin määrätä.

#### 27 b artikla

Tämän osaston nojalla toteutettava tiiviimpi yhteistyö koskee yhteisen toiminnan tai yhteisen kannan täytäntöönpanoa. Tiiviimpi yhteistyö ei voi koskea asioita, joilla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla.

#### 27 c artikla

Jäsenvaltiot, jotka aikovat perustaa 27 b artiklan mukaisen tiiviimmän yhteistyön, esittävät asiasta pyynnön neuvostolle.

Pyyntö toimitetaan komissiolle ja annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille. Komissio antaa lausunnon erityisesti siitä, onko suunniteltu tiiviimpi yhteistyö yhdenmukainen unionin politiikkojen kanssa. Neuvosto myöntää oikeuden tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseen 23 artiklan 2 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa noudattaen ja 43–45 artiklan mukaisesti.

#### 27 d artikla

Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeana edustajana toimiva neuvoston pääsihteeri huolehtii erityisesti siitä, että Euroopan parlamentti ja kaikki neuvoston jäsenet pidetään täysin selvillä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä, sanotun kuitenkin rajoittamatta puheenjohtajavaltion ja komission toimivaltaa.

#### 27 e artikla

Jäsenvaltio, joka haluaa osallistua 27 c artiklan mukaisesti perustettuun tiiviimpään yhteistyöhön, ilmoittaa aikomuksestaan neuvostolle ja antaa sen tiedoksi komissiolle. Komissio toimittaa neuvostolle lausunnon kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Neuvosto päättää asiasta sekä tarpeellisina pitämistään erityisjärjestelyistä neljän kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Päätös katsotaan tehdyksi, jollei neuvosto määräenemmistöllä tämän saman ajan kuluessa päättä sen lepäämään jättämisestä. Tällöin neuvosto perustelee päätöksensä ja asettaa määräajan uutta käsittelyä varten.

Tätä artiklaa sovellettaessa neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä. Määräenemmistöllä tarkoitetaan yhtä suurta osuutta kyseisten neuvoston jäsenten painotetuista äänistä ja yhtä suurta osuutta jäsenten määrästä

kuin ne, joista määrätään 23 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa.”

7) Korvataan 29 artiklan toisen kohdan toinen luetelmakohta seuraavasti:

--”-- jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten välisellä tiiviimmällä yhteistyöllä 31 ja 32 artiklan määräysten mukaisesti, myös Euroopan oikeudellisen yhteistyön yksikön (’Eurojust’) kautta;”

8) Korvataan 31 artikla seuraavasti:

”31 artikla

1. Oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevaa yhteistä toimintaa on:

a) jäsenvaltioiden toimivaltaisten ministeriöiden sekä oikeusviranomaisten tai vastaavien viranomaisten yhteistyön helpottaminen ja nopeuttaminen rikosasioiden käsittelyn ja tuomioiden täytäntöönpanon osalta, myös Eurojustin kautta silloin kun se on tarkoituksenmukaista;

b) rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen helpottaminen jäsenvaltioiden välillä;

c) tällaisen yhteistyön mahdollisesti edellyttämä, jäsenvaltioissa sovellettavien sääntöjen yhteensopivuuden varmistaminen;

d) jäsenvaltioiden välisten tuomioistuimen toimivaltaa koskevien ristiriitojen ehkäiseminen;

e) toimenpiteiden toteuttaminen asteittain järjestäytyneitä rikollisuutta, terrorismia ja laiton huumausainekauppaa koskevia rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamiseksi.

2. Neuvosto edistää Eurojustin kautta tapahtuvaa yhteistyötä:

a) mahdollistamalla Eurojustin osallistumisen jäsenvaltioiden kansallisten syyttäjäviranomaisten toiminnan yhteensovittamiseen;

b) tukemalla Eurojustia sen avustaessa vakavaan, erityisesti järjestäytyneeseen, rajat ylittävään rikollisuuteen liittyvien tapausten tutkinnassa, ottaen huomioon erityisesti Europolin tekemät analyysit;

c) helpottamalla Eurojustin ja Euroopan oikeudellisen verkoston välistä tiivistä yhteistyötä, jotta varsinkin oikeusapupyyntöjen ja rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien pyyntöjen täyttäminen helpottuisi.”

9) Korvataan 40 artikla 40, 40 a ja 40 b artiklalla seuraavasti:

”40 artikla

1. Tässä osastossa tarkoitetuilla aloilla toteutettavan tiiviimmän yhteistyön tavoitteena on mahdollistaa unionin kehittyminen nopeammin vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi niin, että otetaan huomioon Euroopan yhteisön toimivalta ja tässä osastossa määrätty tavoitteet.

2. Tämän artiklan mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön sovelletaan 29–39 artiklaa sekä 40 a, 40 b ja 41 artiklaa, jollei 40 a artiklassa tai 43–45 artiklassa toisin määrätä.

3. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräyksiä yhteisön tuomioistuimen toimivallasta ja sen käyttämisestä sovelletaan 40 a ja 40 b artiklaan.

40 a artikla

1. Jäsenvaltiot, jotka aikovat perustaa 40 artiklan mukaisen tiiviimmän yhteistyön, esittävät asiasta pyynnön komissiolle, joka voi tehdä tästä ehdotuksen neuvostolle. Jos komissio ei tee ehdotusta, se ilmoittaa asianomaisille jäsenvaltioille perustelunsa. Nämä voivat silloin tehdä neuvostolle aloitteen saadakseen oikeuden kyseiseen tiiviimpään yhteistyöhön.

2. Neuvosto myöntää 1 kohdassa tarkoitettua oikeuden 43–45 artiklan mukaisesti määränemmistöllä komission ehdotuksesta tai vähintään kahdeksan jäsenvaltion aloitteesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

Neuvoston jäsenten äänet painotetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 205 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Neuvoston jäsen voi pyytää, että asia esitellään Eurooppa-neuvostossa. Kun asia on esitelty Eurooppa-neuvostossa, neuvosto voi tehdä ratkaisunsa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

#### 40 b artikla

Jäsenvaltio, joka haluaa osallistua 40 a artiklan nojalla perustettuun tiiviimpään yhteistyöhön, ilmoittaa aikomuksestaan neuvostolle ja komissiolle, joka antaa neuvostolle kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta lausunnon sekä mahdollisen suosituksen niistä erityisjärjestelyistä, joita se pitää tarpeellisina, jotta kyseinen jäsenvaltio voi osallistua kyseiseen yhteistyöhön. Neuvosto tekee asiasta päätöksen neljän kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Päätös katsotaan tehdyksi, jollei neuvosto määräenemmistöllä tämän saman ajan kuluessa päättä sen lepäämään jättämisestä. Tällöin neuvosto perustelee päätöksensä ja asettaa määräajan uutta käsittelyä varten.

Tätä artiklaa sovellettaessa neuvosto tekee ratkaisunsa 44 artiklan 1 kohdassa määrätyllä tavalla.”

10) (Ei koske suomenkielistä toisintoa.)

11) Korvataan 43 artikla seuraavasti:

#### ”43 artikla

Jäsenvaltiot, jotka aikovat perustaa keskenään tiiviimmän yhteistyön, saavat käyttää tässä sopimuksessa ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrättyjä toimieliimiä, menettelyjä ja järjestelyjä, edellyttäen että:

a) yhteistyöllä pyritään edistämään unionin ja yhteisön tavoitteiden saavuttamista, suojelemaan ja palvelemaan niiden etuja sekä vahvistamaan niiden yhdentymiskehitystä;

b) yhteistyössä otetaan huomioon mainitut

perussopimukset ja unionin yhteinen toimielinjärjestelmä;

c) yhteistyössä otetaan huomioon yhteisön säännöstö ja mainittujen perussopimusten muiden määräysten nojalla hyväksytyt toimet;

d) yhteistyö ei ylitä unionin tai yhteisön toimivaltaa eikä koske aloja, jotka kuuluvat yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan;

e) yhteistyö ei vahingoita Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 14 artiklan 2 kohdassa määriteltyjä sisämarkkinoita eikä kyseisen sopimuksen XVII osaston mukaista taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta;

f) yhteistyö ei luo esteitä tai aiheuta syrjintää jäsenvaltioiden välisessä kaupankäynnissä eikä saa aikaan kilpailun vääristymistä näiden välillä;

g) yhteistyö käsittää vähintään kahdeksan jäsenvaltiota;

h) yhteistyössä kunnioitetaan niiden jäsenvaltioiden toimivaltaa, oikeuksia ja velvoitteita, jotka eivät osallistu siihen;

i) yhteistyö ei vaikuta Schengenin säännöstön sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan määräysten soveltamista;

j) yhteistyö on avoinna kaikille jäsenvaltioille 43 b artiklan mukaisesti.”

12) Lisätään artiklat seuraavasti:

#### ”43 a artikla

Tiiviimpää yhteistyötä voidaan toteuttaa vasta viimeisenä keinona neuvoston todettua, että yhteistyölle asetettuja tavoitteita ei voida saavuttaa kohtuullisessa ajassa soveltamalla perussopimusten asiaa koskevia määräyksiä.

#### 43 b artikla

Tiiviimpi yhteistyö on sitä perustettaessa

avoinna kaikille jäsenvaltioille. Siihen voi myös liittyä milloin tahansa tämän sopimuksen 27 e ja 40 b artiklan ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 11 a artiklan mukaisesti, edellyttäen että peruspäätöstä ja yhteistyön yhteydessä jo tehtyjä päätöksiä noudatetaan. Komissio ja tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot pyrkivät saamaan mahdollisimman monta jäsenvaltiota mukaan yhteistyöhön.”

13) Korvataan 44 artikla 44 ja 44 a artiklalla seuraavasti:

”44 artikla

1. Edellä 43 artiklassa tarkoitetun tiiviimmän yhteistyön toteuttamisen edellyttämät säädökset ja päätökset hyväksytään tämän sopimuksen ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen toimitelimiä koskevien määräysten mukaisesti. Neuvoston kaikki jäsenet voivat osallistua keskusteluihin, mutta vain tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden edustajat osallistuvat päätöksentekoon. Määräenemmistöllä tarkoitetaan yhtä suurta osuutta kyseisten neuvoston jäsenten painotetuista äänistä ja yhtä suurta osuutta kyseisten jäsenten määrästä kuin ne, joista määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 205 artiklan 2 kohdassa ja tämän sopimuksen 23 artiklan 2 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa 27 c artiklan mukaisen tiiviimmän yhteistyön osalta. Yksimielisyyteen vaaditaan ainoastaan kyseisten neuvoston jäsenten äänet.

Kyseiset säädökset ja päätökset eivät kuulu yhteisön säännöstöön.

2. Jäsenvaltiot soveltavat niitä koskevin osin säädöksiä ja päätöksiä, jotka on hyväksytty sen tiiviimmän yhteistyön toteuttamiseksi, johon ne osallistuvat. Tällaiset säädökset ja päätökset sitovat ainoastaan kyseiseen yhteistyöhön osallistuvia jäsenvaltioita, ja jos sellaisesta säädöksestä on kyse, niitä sovelletaan sellaisenaan vain näissä valtioissa. Tiiviimpään yhteistyöhön osallistumattomat jäsenvaltiot eivät estä kyseiseen yhteistyöhön osallistuvia valtioita toteuttamasta yhteistyötä.

44 a artikla

Tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta aiheutuvista muista kuin toimielinten hallintomenoista huolehtivat yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot, jolleivät kaikki neuvoston jäsenet Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti toisin päätä.”

14) Korvataan 45 artikla seuraavasti:

”45 artikla

Neuvosto ja komissio varmistavat, että tämän osaston nojalla toteutetut toimet ovat johdonmukaisia keskenään sekä unionin ja yhteisön politiikkoihin nähden, ja ne toimivat tätä varten yhteistyössä.”

15) Korvataan 46 artikla seuraavasti:

”46 artikla

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa ja tämän toimivallan käyttämistä, sovelletaan ainoastaan tämän sopimuksen seuraaviin määräyksiin:

a) Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta Euroopan yhteisön perustamiseksi, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta sekä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta annetut määräykset;

b) VI osaston määräykset 35 artiklassa määräytyin edellytyksin;

c) VII osaston määräykset Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 11 ja 11 a artiklassa ja tämän sopimuksen 40 artiklassa määräytyin edellytyksin;

d) 6 artiklan 2 kohta toimielinten toiminnan osalta edellyttäen, että yhteisöjen tuomioistuimella on tuomiovalta Euroopan yh-

teisöjen perustamissopimusten ja tämän sopimuksen mukaisesti;

e) 7 artiklassa olevat, yksinomaan menettelyä koskevat säännöt, joita koskevilla asioissa yhteisöjen tuomioistuin tekee ratkaisunsa asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä kuukauden kuluessa kyseisen artiklan mukaisesta neuvoston toteamuksesta;

f) 46–53 artikla.”

## 2 ARTIKLA

Muutetaan Euroopan yhteisön perustamissopimus tämän artiklan mukaisesti.

1) Korvataan 11 artikla 11 ja 11 a artiklalla seuraavasti:

”11 artikla

1. Jäsenvaltiot, jotka aikovat perustaa keskenään tiiviimmän yhteistyön jollakin tässä sopimuksessa tarkoitettulla alalla, esittävät asiasta pyynnön komissiolle, joka voi tehdä siitä ehdotuksen neuvostolle. Jos komissio ei tee ehdotusta, se ilmoittaa asianomaisille jäsenvaltioille perustelunsa.

2. Neuvosto myöntää Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 43–45 artiklan mukaisesti määränemmistöllä komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan oikeuden toteuttaa 1 kohdassa tarkoitettua tiiviimpää yhteistyötä. Jos tiiviimpi yhteistyö koskee alaa, jolla sovelletaan tämän sopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä, edellytetään Euroopan parlamentin puoltavaa lausuntoa.

Neuvoston jäsen voi pyytää, että asia esitellään Eurooppa-neuvostolle. Kun asia on esitelty Eurooppa-neuvostossa, neuvosto voi tehdä ratkaisunsa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

3. Tiiviimpien yhteistyötoimien toteuttamisen edellyttämiin säädöksiin ja päätöksiin sovelletaan kaikkia tämän sopimuksen asiaa koskevia määräyksiä, jollei tässä artiklassa tai

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 43–45 artiklassa toisin määrätä.

11 a artikla

Jäsenvaltio, joka haluaa osallistua 11 artiklan nojalla perustettuun tiiviimpään yhteistyöhön, ilmoittaa aikomuksestaan neuvostolle ja komissiolle, joka antaa neuvostolle lausunnon kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Komissio päättää asiasta sekä tarpeellisina pitämistään erityisjärjestelyistä neljän kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.”

2) Numeroidaan 13 artiklan nykyinen teksti 1 kohdaksi ja lisätään 2 kohta seuraavasti:

”2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa määrätään, neuvosto noudattaa perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä silloin kun se hyväksyy yhteisön edistämistoimenpiteitä, jotka eivät merkitse jäsenvaltioiden lakien tai asetusten yhdenmukaistamista, tukeakseen jäsenvaltioiden toimia, joilla pyritään myötävaikuttamaan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseen.”

3) Korvataan 18 artikla seuraavasti:

”18 artikla

1. Jokaisella unionin kansalaisella on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella, jollei tässä sopimuksessa määrättyistä tai sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetyistä rajoituksista ja ehdoista muuta johdu.

2. Jos jokin yhteisön toimi osoittautuu tarpeelliseksi tämän tavoitteen saavuttamiseksi eikä tässä sopimuksessa ole määräyksiä tähän tarvittavista valtuuksista, neuvosto voi antaa säännöksiä 1 kohdassa tarkoitettujen oikeuksien käyttämisen helpottamiseksi. Neuvosto tekee ratkaisunsa 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

3. Mitä 2 kohdassa määrätään, ei koske passeja, henkilötodistuksia, oleskelulupia tai muita niihin rinnastettavia asiakirjoja koske-

via määräyksiä eivätkä sosiaaliturvaa tai sosiaalista suojelua koskevia määräyksiä.”

4) Lisätään 67 artiklaan kohta seuraavasti:

”5. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa määrätään, neuvosto hyväksyy 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen:

– 63 artiklan 1 kohdassa sekä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden edellyttäen, että neuvosto on antanut etukäteen tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteisön säädökset, joissa on määriteltävä näitä asioita koskevat yhteiset säännöt ja keskeiset periaatteet;

– 65 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden lukuun ottamatta perheoikeutta koskevia kysymyksiä.”

5) Korvataan 100 artikla seuraavasti:

”100 artikla

1. Neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta päättää taloudellisen tilanteen kannalta aiheellisista toimenpiteistä erityisesti, jos ilmenee suuria vaikeuksia tiettyjen tuotteiden saatavuudessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden tässä sopimuksessa määrättyjen menettelyjen soveltamista.

2. Jos luonnonkatastrofit tai poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet tuolle jäsenvaltiolle vaikeuksia tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa sille suuria vaikeuksia, neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tietyin edellytyksin myöntää kyseiselle jäsenvaltiolle yhteisön taloudellista apua. Neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille tiedon tehdystä päätöksestä.”

6) Korvataan 111 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan kannasta, joka yhteisöllä on kansainvälisellä tasolla

talous- ja rahaliiton kannalta erityisen merkittävissä kysymyksissä, ja siitä, miten sitä edustetaan, noudattaen 99 ja 105 artiklassa määrättyä toimivallanjakoa.”

7) Korvataan 123 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Kolmannen vaiheen alkamispäivänä neuvosto antaa niiden jäsenvaltioiden yksimielisyydellä, joita ei koske poikkeus, komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan, ne vaihtokurssit, joihin näiden jäsenvaltioiden valuutat peruuttamattomasti kiinnitetään, sekä sen peruuttamattomasti kiinnitetyn kurssin, jolla ecu korvaa nämä valuutat, ja ecusta tulee itsenäinen valuutta. Tällä toimenpiteellä ei sinänsä muuteta ecun ulkoista arvoa. Neuvosto toteuttaa kyseisten jäsenvaltioiden määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa ecu nopeasti käyttöön näiden jäsenvaltioiden yhtenäisvaluuttana. Tällöin sovelletaan 122 artiklan 5 kohdan toista virkettä.”

8) Korvataan 133 artikla seuraavasti:

”133 artikla

1. Yhteinen kauppapolitiikka perustuu yhtenäisiin periaatteisiin etenkin tullien muuttamisessa, tulli- ja kauppasopimusten tekemisessä, vapauttamista koskevien toimenpiteiden yhtenäistämiseksi, vientipolitiikassa sekä kauppaa suojaavissa toimenpiteissä, kuten polkumyynti- ja tukipalkkiotapauksissa toteutettavissa toimenpiteissä.

2. Komissio tekee neuvostolle ehdotuksia yhteisen kauppapolitiikan toteuttamiseksi.

3. Jos on neuvoteltava yhden tai useamman valtion taikka kansainvälisen järjestön kanssa tehtävistä sopimuksista, komissio antaa asiasta suosituksia neuvostolle, joka valtuuttaa komission aloittamaan tarpeelliset neuvottelut. Neuvoston ja komission tehtävänä on huolehtia, että neuvotellut sopimukset ovat yhteisön sisäisten politiikkojen ja sääntöjen mukaisia.

Komissio käy näitä neuvotteluja kuullen erityiskomiteaa, jonka neuvosto nimeää avustamaan komissiota tässä tehtävässä, sekä niiden direktiivien mukaisesti, joita neuvosto voi antaa komissiolle. Komissio antaa erityiskomitealle säännöllisesti tietoja neuvottelujen etenemisestä.

Sovelletaan 300 artiklan asiaa koskevia määräyksiä.

4. Käyttäessään sille tällä artiklalla annettua toimivaltaansa neuvosto tekee ratkaisunsa määränemmistöllä.

5. Tämän artiklan 1–4 kohtaa sovelletaan myös silloin, kun neuvotellaan tai tehdään sopimuksia palvelukaupan ja henkisen omaisuuden kauppaa koskevien näkökohtien alolla, siltä osin kuin nämä sopimukset eivät kuulu mainittujen kohtien soveltamisalaan ja rajoittamatta 6 kohdan soveltamista.

Poiketen siitä, mitä 4 kohdassa määrätään, neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti sopimuksen neuvottelemisesta ja tekemisestä jollain ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulla alalla silloin, kun sopimus sisältää määräyksiä, joiden osalta sisäisten sääntöjen antaminen edellyttää yksimielisyyttä, tai kun sopimus koskee alaa, jolla yhteisö ei ole vielä käyttänyt tämän perustamissopimuksen mukaista toimivaltaansa antamalla sisäisiä sääntöjä.

Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti neuvoteltaessa ja tehtäessä horisontaalista sopimusta, jos sopimus koskee myös edellistä alakohtaa tai 6 kohdan toista alakohtaa.

Mitä tässä kohdassa määrätään, ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen pitää voimassa ja tehdä sopimuksia kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa, jos sopimukset ovat sopusoinnussa yhteisön oikeuden ja muiden asiaan liittyvien kansainvälisten sopimusten kanssa.

6. Neuvosto ei voi tehdä sopimusta, jos sen määräyksissä ylitetään yhteisön sisäinen toimivalta erityisesti siten, että niiden seurauksena olisi jäsenvaltioiden lakien ja asetusten

yhdenmukaistaminen alalla, jolla tällainen yhdenmukaistaminen ei tämän sopimuksen mukaan ole mahdollista.

Poiketen siitä, mitä 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään, kulttuuri- ja audiovisuaalialojen palvelujen, koulutuspalvelujen sekä sosiaali- ja terveysalan palvelujen kauppaa koskevat sopimukset kuuluvat tässä suhteessa yhteisön ja sen jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan. Niitä koskevien neuvottelujen käyminen edellyttää siten 300 artiklan asiaa koskevien määräysten mukaisesti tehdyn yhteisön päätöksen lisäksi jäsenvaltioiden yhteistä sopimusta. Yhteisö ja jäsenvaltiot tekevät yhdessä näin neuvotellut sopimukset.

Liikenteen alan kansainvälisten sopimusten neuvottelemisessa ja tekemisessä noudatetaan edelleen V osaston ja 300 artiklan määräyksiä.

7. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan laajentaa 1–4 kohdan soveltamisen koskemaan henkistä omaisuutta koskevia kansainvälisiä neuvotteluja ja sopimuksia, siltä osin kuin ne eivät kuulu 5 kohdan soveltamisalaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 6 kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamista.”

9) Korvataan 137 artikla seuraavasti:

”137 artikla

1. Edellä 136 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi yhteisö tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa seuraavilla aloilla:

a) erityisesti työympäristön parantaminen työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi;

b) työehdot;

c) työntekijöiden sosiaaliturva ja sosiaalinen suojeleminen;

d) työntekijöiden suojelu työsopimuksen päättymisen yhteydessä;

e) tiedottaminen työntekijöille ja työntekijöiden kuuleminen;

f) työntekijöiden ja työnantajien edustaminen ja heidän etujensa kollektiivinen turvaaminen, mukaan lukien yhteistoiminta työpäällä, jollei 5 kohdasta muuta johdu;

g) sellaisten kolmansien maiden kansalaisten palvelussuhteen ehdot, jotka oleskelevat laillisesti yhteisön alueella;

h) työmarkkinoilta syrjäytyneiden henkilöiden integroiminen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 150 artiklan määräyksiä;

i) miesten ja naisten välinen tasa-arvo asioissa, jotka koskevat heidän mahdollisuutensa työmarkkinoilla sekä heidän kohteluun työssä;

j) sosiaalisen syrjäytymisen torjuminen;

k) sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistaminen, sanotun kuitenkin rajoittamatta c alakohdan soveltamista.

2. Tätä varten neuvosto voi:

a) toteuttaa toimenpiteitä jäsenvaltioiden välisen yhteistyön edistämiseksi aloittein, joilla pyritään parantamaan tiedon saantia, kehittämään tiedon ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa, edistämään innovatiivisia lähestymistapoja ja arvioimaan kokemuksia ja jotka eivät merkitse jäsenvaltioiden lakien ja asetusten yhdenmukaistamista;

b) antaa 1 kohdan a–i alakohdassa tarkoitetuilla aloilla direktiivein säännöksiä vähimmäisvaatimuksista, jotka pannaan täytäntöön asteittain ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion edellytykset ja kussakin jäsenvaltiossa voimassa oleva tekninen sääntely. Näissä direktiiveissä vältetään säätämästä sellaisia hallinnollisia, taloudellisia tai oikeudellisia rasituksia, jotka vaikeuttaisivat pienten tai keskisuurten yritysten perustamista taikka niiden kehittämistä.

Neuvosto tekee ratkaisunsa 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen sekä talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan, lukuun ottamatta tämän artiklan 1 kohdan c, d, f ja g alakohdassa tarkoitettuja aloja, joilla neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja mainittuja komiteoita kuultuaan. Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan päättää 251 artiklassa tarkoitettun menettelyn soveltamisesta tämän artiklan 1 kohdan d, f ja g alakohtiin.

3. Jäsenvaltio voi antaa 2 kohdan soveltamiseksi annettujen direktiivien täytäntöönpanon työmarkkinaosapuolten tehtäväksi niiden yhteisestä pyynnöstä.

Tällöin jäsenvaltio varmistaa, että viimeistään sinä päivänä, jona direktiivit on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 249 artiklan mukaisesti, työmarkkinaosapuolet ovat toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet sopimuksin, ja jäsenvaltio, jota asia koskee, on toteuttanut kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta se voi milloin tahansa varmistaa kyseisessä direktiivissä asetettujen tulosten saavuttamisen.

4. Tämän artiklan nojalla annetut säännökset:

– eivät rajoita jäsenvaltioille tunnustettua oikeutta määritellä sosiaaliturvajärjestelmien peruseriaatteet, eivätkä ne saa vaikuttaa olennaisesti näiden järjestelmien rahoituksen tasapainoon;

– eivät voi estää jäsenvaltiota pitämästä voimassa tai toteuttamasta tiukempia suoja-toimenpiteitä, jos ne ovat sopuosinnussa tämän sopimuksen kanssa.

5. Tämän artiklan määräyksiä ei sovelleta palkkoihin, järjestäytymisoikeuteen, lakko-oikeuteen eikä oikeuteen määrätä työsulusta.”

10) Korvataan 139 artiklan 2 kohdan viimeinen alakohta seuraavasti:



”Neuvosto tekee ratkaisunsa määränemistöllä, paitsi silloin kun kyseisessä sopimuksessa on yksi tai useampi sellaista alaa koskeva määräys, jolla 137 artiklan 2 kohdan mukaan edellytetään yksimielisyyttä. Tällöin neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.”

11) Korvataan 144 artikla seuraavasti:

”144 artikla

Neuvosto perustaa Euroopan parlamenttia kuultuaan neuvoo-antavan sosiaalisen suojelun komitean edistämään yhteistyötä sosiaalisen suojelun alalla jäsenvaltioiden kesken ja komission kanssa. Komitean tehtävänä on:

– seurata sosiaalialan tilannetta sekä sosiaalisen suojelun politiikkojen kehittymistä jäsenvaltioissa ja yhteisössä;

– edistää tietojen, kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihtoa jäsenvaltioiden kesken ja komission kanssa;

– laatia selvityksiä, antaa lausuntoja tai suorittaa muita toimivaltaansa kuuluvia tehtäviä joko neuvoston tai komission pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 207 artiklan soveltamista.

Tehtäväänsä toteuttaessaan komitea on aiheellisella tavalla yhteydessä työmarkkina-asapuoliin.

Kukin jäsenvaltio ja komissio nimeävät komiteaan kaksi jäsentä.”

12) Korvataan 157 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Yhteisö myötävaikuttaa 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseen tämän sopimuksen muiden artiklojen nojalla harjoittamallaan politiikalla ja toiminnalla. Neuvosto voi 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen ja talous- ja sosiaalikomiteaa kuultuaan päättää erityistoimenpiteistä, joiden tarkoituksena on tukea jäsenvaltioissa 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi toteutettuja toimia.

Tämän osaston määräykset eivät anna yhteisölle perusteita toteuttaa toimenpiteitä, jotka voivat johtaa kilpailun vääristymiseen tai jotka käsittävät verotusta tai palkattujen työntekijöiden oikeuksia ja etuja koskevia säännöksiä tai määräyksiä.”

13) Korvataan 159 artiklan kolmas kohta seuraavasti:

”Jos rahastojen ulkopuoliset erityistoimet osoittautuvat tarpeellisiksi, neuvosto voi päättää niistä 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen sekä talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön muussa politiikassa päätettyjen toimenpiteiden soveltamista.”

14) Lisätään 161 artiklaan kolmas kohta seuraavasti:

”Neuvosto tekee 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen ratkaisunsa määränemistöllä komission ehdotuksesta, saatuaan Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon sekä talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan, jos 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen sovellettavat monivuotiset rahoitusnäkyvät ja niihin liittyvä toimielinten välinen sopimus on hyväksytty kyseiseen määräaikaan mennessä. Jos näin ei ole, tässä kohdassa määrättyä menettelyä sovelletaan siitä ajankohdasta alkaen, jona ne hyväksytään.”

15) Korvataan 175 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Poiketen 1 kohdassa määrätystä päätöksentekomenettelystä ja rajoittamatta 95 artiklan soveltamista, neuvosto yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia, talous- ja sosiaalikomiteaa ja alueiden komiteaa kuultuaan vahvistaa:

a) säännöksiä, jotka ovat etupäässä verotuksellisia;

b) toimenpiteet, jotka vaikuttavat:

– kaavoitukseen;

– vesivarojen määrän hallintaan tai jotka koskevat suoraan tai välillisesti vesivarojen saatavuutta;

– maankäyttöön jätehuoltoa lukuun ottamatta;

c) toimenpiteet, jotka vaikuttavat merkittävästi jäsenvaltion valintaan eri energianlähteiden välillä ja jäsenvaltion energiahuollon yleiseen rakenteeseen.

Neuvosto voi edellisessä alakohdassa määrättyin edellytyksin määrittellä ne tässä kohdassa tarkoitetut asiat, joissa päätökset on tehtävä määränemmistöllä.”

16) Lisätään kolmanteen osaan osasto seuraavasti:

#### ”XXI OSASTO

#### TALOUDELLINEN, TEKNINEN JA RAHOITUSYHTEISTYÖ KOLMANSIEN MAIDEN KANSSA

##### 181 a artikla

1. Yhteisö tekee kolmansien maiden kanssa toimivaltaansa kuuluvaa taloudellista, teknistä ja rahoitusyhteistyötä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän perustamissopimuksen muiden määräysten ja varsinkaan XX osaston määräysten soveltamista. Tällä yhteistyöllä täydennetään jäsenvaltioiden toimia ja se on yhdenmukaista yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikan kanssa.

Yhteisön tämän alan politiikalla edistetään kansanvallan ja oikeusvaltion kehittämisen ja lujittamisen yleisen tavoitteen sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen tavoitteen saavuttamista.

2. Neuvosto vahvistaa määränemmistöllä komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan 1 kohdan täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Neuvosto päättää yksimielisesti 310 artiklassa tarkoite-

tuista assosiaatiosopimuksista sekä unionin jäsenehdokasvaltioiden kanssa tehtävistä sopimuksista.

3. Yhteisö ja jäsenvaltiot tekevät kukin toimivaltaansa kuuluvaa yhteistyötä kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa. Yhteisön yhteistyötä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä voidaan sopia yhteisön ja asianomaisten kolmansien osapuolten välisin sopimuksin, joista neuvotellaan ja jotka tehdään 300 artiklan mukaisesti.

Ensimmäisen alakohdan määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa neuvotella kansainvälisissä elimissä ja tehdä kansainvälisiä sopimuksia.”

17) Korvataan 189 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Euroopan parlamentin jäsenmäärä saa olla enintään 732.”

18) Korvataan 190 artiklan 5 kohta seuraavasti:

”5. Euroopan parlamentti vahvistaa saatuaan komission lausunnon ja neuvoston määränemmistöllä antaman suostumuksen jäsentensä tehtäviä ja velvollisuuksia koskevat säännöt ja yleiset ehdot. Jäsenten tai entisten jäsenten verotusjärjestelmää koskevien sääntöjen tai ehtojen osalta edellytetään neuvostossa yksimielistä päätöstä.”

19) Lisätään 191 artiklaan toinen kohta seuraavasti:

”Neuvosto vahvistaa 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen Euroopan tasolla toimivia poliittisia puolueita ja erityisesti niiden rahoitusta koskevat säännöt.”

20) Korvataan 207 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Neuvostoa avustaa pääsihteeristö, jota johtaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeana edustajana toimiva pääsihteeristö, ja

hantä avustaa varapääsihteeri, joka vastaa pääsihteeristön toiminnasta. Neuvosto nimittää pääsihteerin ja varapääsihteerin määränemmistöllä.

Neuvosto päättää pääsihteeristön organisaatiosta.”

21) Korvataan 210 artikla seuraavasti:

”210 artikla

Neuvosto vahvistaa määränemmistöllä komission puheenjohtajan ja jäsenten, yhteisön tuomioistuimen presidentin, tuomareiden, julkisasiamiesten ja kirjaajan sekä yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jäsenten ja kirjaajan palkat, heille maksettavat korvaukset sekä heidän eläkkeensä. Se vahvistaa samalla enemmistöllä myös palkkaa vastaavat korvaukset.”

22) Korvataan 214 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Valtion- ja hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuva neuvosto nimeää määränemmistöllä henkilön, jonka se aikoo nimittää komission puheenjohtajaksi; Euroopan parlamentin on hyväksyttävä tämä nimeäminen.

Neuvosto hyväksyy määränemmistöllä ja yhteisellä sopimuksella puheenjohtajaksi nimitetyn kanssa kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun luettelon muista henkilöistä, jotka se aikoo nimittää komission jäseniksi.

Euroopan parlamentissa äänestetään komission puheenjohtajaksi ja muiksi komission jäseniksi näin nimettyjen henkilöiden hyväksymisestä yhtenä kokoonpanona. Saatuaan Euroopan parlamentin hyväksymisen neuvosto nimittää puheenjohtajan ja muut komission jäsenet määränemmistöllä.”

23) Korvataan 215 artikla seuraavasti:

”215 artikla

Lukuun ottamatta kuolemantapauksia ja

niitä tapauksia, joissa jäsenen tilalle nimitetään uusi jäsen tavallisessa järjestyksessä, komission jäsenen tehtävät päättyvät, kun hän eroaa tai hänet erotetaan.

Neuvosto nimittää määränemmistöllä eronneen, erotetun tai kuolleen jäsenen tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Neuvosto voi kuitenkin yksimielisesti päättää, että uutta jäsentä ei nimitetä.

Jos puheenjohtaja eroaa, erotetaan tai kuolee, hänen tilalleen nimitetään uusi puheenjohtaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Uutta puheenjohtajaa nimitettäessä noudatetaan 214 artiklan 2 kohdassa määrättyä menettelyä.

Jollei komission jäsentä eroteta 216 artiklan mukaisesti, hän jatkaa tehtävässään, kunnes hänen tilalleen on nimitetty uusi jäsen tai kunnes neuvosto päättää tämän artiklan toisen kohdan mukaisesti, ettei uutta jäsentä nimitetä.”

24) Korvataan 217 artikla seuraavasti:

”217 artikla

1. Komission toiminnan poliittisesta ohjauksesta huolehtii sen puheenjohtaja, joka päättää komission sisäisestä organisaatiosta varmistaakseen, että sen toiminta on johdonmukaista, tehokasta ja kollegiaalista.

2. Puheenjohtaja ryhmittelee komissiolle kuuluvat tehtävät ja jakaa ne komission jäsenten kesken. Puheenjohtaja voi jakaa vastuualueet uudelleen toimikauden aikana. Komission jäsenet hoitavat puheenjohtajan heille osoittamia tehtäviä tämän valvonnassa.

3. Puheenjohtaja nimittää kollegion hyväksynnän saatuaan komission jäsenten keskuudesta varapuheenjohtajia.

4. Komission jäsen esittää eronpyyntönsä, jos puheenjohtaja kollegion hyväksynnän saatuaan sitä häneltä pyytää.”

25) Kumotaan 219 artiklan ensimmäinen kohta.

26) Korvataan 220 artikla seuraavasti:

”220 artikla

Yhteisön tuomioistuin ja yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin varmistavat kumpikin toimivaltuuksiensa mukaisesti, että tätä sopimusta tulkittaessa ja sovellettaessa noudatetaan lakia.

Lisäksi yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhteyteen voidaan asettaa 225 a artiklassa määrätyn edellytyksin lainkäyttölautakuntia, joilla on tässä sopimuksessa määrättyjä lainkäyttöä koskevia toimivaltuuksia tietyillä erityisaloilla.”

27) Korvataan 221 artikla seuraavasti:

”221 artikla

Yhteisön tuomioistuimessa on yksi tuomari jäsenvaltiota kohden.

Yhteisön tuomioistuin kokoontuu jaostoissa tai suuressa jaostossa yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä tätä varten määrättyjen sääntöjen mukaisesti.

Yhteisön tuomioistuin voi kokoontua myös täysistunnossa, kun perussäännössä niin määrätään.”

28) Korvataan 222 artikla seuraavasti:

”222 artikla

Yhteisön tuomioistuinta avustaa kahdeksan julkisasiamiestä. Yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä neuvosto voi yksimielisesti lisätä julkisasiamiesten määrää.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää julkisissa istunnoissa perustellut ratkaisuehdotukset asioissa, jotka yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön mukaan vaativat heidän myötävaikutustaan.”

29) Korvataan 223 artikla seuraavasti:

”223 artikla

Yhteisön tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka joko täyttävät kotimaassaan korkeimpien tuomarin virkojen kelpoisuusvaatimukset tai ovat tunnetusti päteviä lainoppineita, ja heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan.

Osa tuomareista ja julkisasiamiehistä vaihtuu joka kolmas vuosi yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä määrätyn edellytyksin.

Tuomarit valitsevat yhteisön tuomioistuimen presidentin keskuudestaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.

Tuomari tai julkisasiamies, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Yhteisön tuomioistuin nimittää kirjaajansa ja vahvistaa hänen tehtävänsä koskevat säännöt.

Yhteisön tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määränemmistöllä antama hyväksyntä.”

30) Korvataan 224 artikla seuraavasti:

”224 artikla

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa on vähintään yksi tuomari jäsenvaltiota kohden. Tuomareiden määrä vahvistetaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä. Perussäännössä voidaan määrätä, että yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta avustavat julkisasiamiehet.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä korkeaan tuomarin virkaan. Heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten

yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Osa jäsenistä vaihtuu joka kolmas vuosi. Jäsen, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Tuomarit valitsevat keskuudestaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittää kirjaajansa ja vahvistaa hänen tehtävänsä koskevat säännöt.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä yhteisymmärryksessä yhteisön tuomioistuimen kanssa. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määräenemmistöllä antama hyväksyminen.

Jollei yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä muuta johdu, yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen sovelletaan mitä tässä sopimuksessa määrätään yhteisön tuomioistuimesta.”

31) Korvataan 225 artikla seuraavasti:

”225 artikla

1. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan ensimmäisenä oikeusasteena 230, 232, 235, 236 ja 238 artiklassa tarkoitetut kanteet lukuun ottamatta niitä, joiden ratkaiseminen on annettu jonkin lainkäyttölautakunnan tehtäväksi tai jotka perussäännön mukaan kuuluvat yhteisön tuomioistuimen toimivaltaan. Perussäännössä voidaan määrätä, että yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan muunkinlaisia kanteita.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kohdan nojalla tekemiin päätöksiin voidaan vain oikeuskysymysten osalta ja perussäännössä määrätyn edellytyksin ja rajoituksin hakea muutosta yhteisön tuomioistuimelta.

2. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan 225 a artiklan mukaisesti perustettujen lainkäyttölautakuntien päätöksiä koskevat muutoksenhaut.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kohdan nojalla tekemät päätökset voidaan perussäännössä määrätyn edellytyksin ja rajoituksin poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen yhteisön tuomioistuimessa, jos asia voi vakavasti vahingoittaa yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

3. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan 234 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt perussäännössä määrättyissä erityisasioissa.

Jos yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asian edellyttämä periaatepäätös voi loukata yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta, se voi siirtää asian yhteisön tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ennakkoratkaisukysymyksissä tekemät päätökset voidaan perussäännössä määrätyn edellytyksin ja rajoituksin poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen yhteisön tuomioistuimessa, jos asia voi vakavasti vahingoittaa yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.”

32) Lisätään artikla seuraavasti:

”225 a artikla

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja yhteisön tuomioistuinta kuultuaan tai yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan päättää perustaa lainkäyttölautakuntia, joiden tehtävänä on ratkaista ensimmäisenä oikeusasteena tietynlaiset erityisasioissa nostetut kanteet.

Lainkäyttölautakunnan perustamispäätök-

sessä vahvistetaan kyseisen lautakunnan kokoonpanoa koskevat säännöt ja määritellään sille annettavat toimivaltuudet.

Lainkäyttölautakuntien päätöksiin voidaan hakea muutosta yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta vain oikeuskysymysten osalta tai, jos lautakunnan perustamispäätöksessä niin määrätään, myös asiakysymysten osalta.

Lainkäyttölautakuntien jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä tuomarin virkaan. Neuvosto nimittää heidät yksimielisesti.

Lainkäyttölautakunnat vahvistavat työjärjestyksensä yhteisymmärryksessä yhteisön tuomioistuimen kanssa. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määräenemmistöllä antama hyväksyminen.

Jollei lainkäyttölautakunnan perustamis- päätöksestä muuta johdu, lainkäyttölautakuntiin sovelletaan, mitä tässä sopimuksessa ja yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä määrätään yhteisön tuomioistuimesta.”

33) Lisätään artikla seuraavasti:

”229 a artikla

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan antaa säännöksiä, joilla se antaa halua- massaan laajuudessa yhteisön tuomiois- tuimelle toimivallan ratkaista riitoja, jotka liittyvät sellaisten tämän sopimuksen nojalla annettujen säädösten soveltamiseen, joilla luodaan yhteisön teollisoikeudellinen suoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopi- muksen muiden määräysten soveltamista. Neuvosto suosittaa jäsenvaltioille, että ne hyväksyisivät kyseiset säännökset valtiosään- töjensä asettamien vaatimusten mukaisesti.”

34) Korvataan 230 artiklan toinen ja kol- mas kohta seuraavasti:

”Tässä tarkoituksessa yhteisön tuomiois- tuimella on toimivalta ratkaista jäsenvaltion, Euroopan parlamentin, neuvoston tai komis-

sion kanne, jonka perusteena on toimivallan puuttuminen, olennaisen menettelymääräy- sen rikkominen, tämän sopimuksen tai sen soveltamista koskevan oikeussäännön rikko- minen taikka harkintavallan väärinkäyttö.

Yhteisön tuomioistuimella on samoin edel- lytyksin toimivalta ratkaista tilintarkastustu- omioistuimen ja EKP:n oikeuksiensa turvaa- miseksi nostamat kanteet.”

35) Korvataan 245 artikla seuraavasti:

”245 artikla

Yhteisöjen tuomioistuimen perussääntö vahvistetaan erillisessä pöytäkirjassa.

Neuvosto voi yksimielisesti yhteisön tuo- mioistuimen pyynnöstä sekä Euroopan par- lamenttia ja komissiota kuultuaan tai komis- sion pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja yhteisön tuomioistuinta kuultuaan muuttaa perussäännön määräyksiä, lukuun ottamatta sen I osaston määräyksiä.”

36) Muutetaan 247 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tilintarkastustuomioistuimessa on yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta.”

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet nimitetään kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä Eu- roopan parlamenttia kuultuaan kunkin jäsen- valtion ehdotusten mukaisesti laaditun luet- telon jäsenistä. Sama jäsen voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet valit- sevat keskuudestaan tilintarkastustuomiois- tuimen presidentin kolmeksi vuodeksi. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudek- si.”

37) Muutetaan 248 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa yhteisön kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit. Se tarkastaa myös kaikkien yhteisön perustamien toimielinten tuloja ja menoja koskevat tilit, jollei toimielimen perustamisasiakirjassa toisin määrätä.

Tilintarkastustuomioistuin antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavan lausuman tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Lausumaa voidaan täydentää yhteisön jokaista keskeistä toiminta-alaa koskevilla erityisarvioilla.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Kunkin varainhoitovuoden päätyttyä tilintarkastustuomioistuin laatii vuosikertomuksen. Se toimitetaan muille yhteisön toimielimille ja julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä yhdessä näiden toimielinten tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin antamien vastausten kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin voi myös milloin tahansa, varsinkin erityiskertomuksin, esittää huomautuksia erityisistä kysymyksistä sekä antaa yhteisön muun toimielimen pyynnöstä lausuntoja.

Tilintarkastustuomioistuin antaa vuosikertomuksensa, erityiskertomuksensa ja lausuntonsa jäsentensä enemmistöllä. Se voi kuitenkin perustaa keskuudestaan jaostoja tietynlaisten kertomusten ja lausuntojen hyväksymistä varten tilintarkastustuomioistuimen työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin.

Tilintarkastustuomioistuin avustaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa talousarvion toteutumisen valvonnassa.

Tilintarkastustuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määräenemmistöllä antama hyväksyminen.”

38) Korvataan 254 artiklan 1 ja 2 kohdassa ilmaisu ”Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä” ilmaisulla ”Euroopan unionin virallisessa lehdessä.”

39) Korvataan 257 artikla seuraavasti:

”257 artikla

Perustetaan neuvoo-antava talous- ja sosiaalikomitea.

Komitea muodostuu järjestäytyneeseen kansalaisyhteiskuntaan kuuluvista talous- ja yhteiskuntaelämän eri alojen edustajista, erityisesti tuottajien, maanviljelijöiden, liikenteenharjoittajien, työntekijöiden, kauppiaiden, käsityöläisten, vapaiden ammattien harjoittajien, kuluttajien ja yleisen edun edustajista.”

40) Korvataan 258 artikla seuraavasti:

”258 artikla

Talous- ja sosiaalikomitean jäsenten määrä on enintään 350.

Komitean jäsenten määrä on seuraava:

Belgia .....	12
Tanska .....	9
Saksa .....	24
Kreikka .....	12
Espanja .....	21
Ranska .....	24
Irlanti .....	9
Italia .....	24
Luxemburg .....	6
Alankomaat .....	12
Itävalta .....	12
Portugali .....	12
Suomi .....	9
Ruotsi .....	12
Yhdistynyt kuningaskunta	24

Komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtävänsä yhteisön yleisen edun mukaisesti täysin riippumattomina.

Neuvosto vahvistaa määräenemmistöllä komitean jäsenten palkkiot.”

41) Korvataan 259 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Komitean jäsenet nimetään jäsenvaltioiden ehdotuksesta neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvosto hyväksyy kunkin jäsenvaltion

ehdotusten mukaisesti laaditun luettelon jäsenistä määränemmistöllä. Sama komitean jäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi.”

42) Korvataan 263 artikla seuraavasti:

”263 artikla

Perustetaan neuvoo-antava komitea, jäljempänä ’alueiden komitea’, jonka muodostavat alueellisten ja paikallisten yhteisöjen edustajat, jotka ovat alue- tai paikallisvaaleissa valittuja luottamushenkilöitä tai poliittisesti vastuussa vaaleilla valitulle elimelle.

Alueiden komitean jäsenten määrä on enintään 350.

Komitean jäsenten määrä on seuraava:

Belgia .....	12
Tanska .....	9
Saksa .....	24
Kreikka .....	12
Espanja .....	21
Ranska .....	24
Irlanti .....	9
Italia .....	24
Luxemburg .....	6
Alankomaat .....	12
Itävalta .....	12
Portugali .....	12
Suomi .....	9
Ruotsi .....	12
Yhdistynyt kuningaskunta	24

Komitean jäsenet ja yhtä monta varajäsentä nimetään asianomaisten jäsenvaltioiden ehdotuksesta neljäksi vuodeksi kerrallaan. Sama jäsen tai varajäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi. Neuvosto hyväksyy kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun luettelon jäsenistä ja varajäsenistä määränemmistöllä. Kun ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu tehtävä, jonka perusteella henkilöä ehdotettiin alueiden komitean jäseneksi, päättyy, hänen toimikautensa komiteassa päättyy ilman eri toimenpiteitä ja hänen tilalleen nimetään samaa menettelyä noudattaen uusi jäsen kyseisen toimikauden loppuun saakka. Komitean jäsen ei voi samanaikaisesti olla Euroopan parlamentin jäsen.

Komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtävänsä yhteisön yleisen edun mukaisesti täysin riippumattomina.”

43) Korvataan 266 artikla seuraavasti:

”266 artikla

Euroopan investointipankki on oikeushenkilö.

Euroopan investointipankin jäseniä ovat jäsenvaltiot.

Euroopan investointipankin perussääntö on tähän sopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa. Neuvosto voi Euroopan investointipankin pyynnöstä ja Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan tai komission pyynnöstä ja Euroopan parlamenttia ja Euroopan investointipankkia kuultuaan yksimielisesti muuttaa investointipankin perussäännön 4, 11 ja 12 artiklaa sekä 18 artiklan 5 kohtaa.”

44) Korvataan 279 artikla seuraavasti:

”279 artikla

1. Neuvosto yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia kuultuaan ja tilintarkastustuomioistuimen lausunnon saatuaan:

a) antaa varainhoitoasetukset, joissa täsmennetään varsinkin talousarvion laatimista ja toteuttamista sekä tilinpäätöksen esittämistä ja tilintarkastusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt;

b) vahvistaa säännöt varainhoidon valvojen, tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien vastuusta sekä järjestää heidän toimintansa valvonnan.

Neuvosto tekee ratkaisunsa 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen määränemmistöllä komission ehdotuksesta Euroopan parlamenttia kuultuaan ja tilintarkastustuomioistuimen lausunnon saatuaan.

2. Neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parla-



menttia kuultuaan ja tilintarkastustuomioistuimen lausunnon saatuaan ne yksityiskohdalliset säännöt ja sen menettelyn, joita noudattaen yhteisön omia varoja koskevan sääntelyn mukaiset talousarvioon otetut tulot annetaan komission käyttöön, sekä määrittelee ne toimenpiteet, joita tarvittaessa sovelletaan käteisvarojen saamiseksi.”

45) Korvataan 290 artikla seuraavasti:

”290 artikla

Neuvosto vahvistaa yksimielisesti yhteisön toimielimissä käytettäviä kieliä koskevan sääntelyn, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön määräysten soveltamista.”

46) Muutetaan 300 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohdan toinen ja kolmas alakohta seuraavasti:

”Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa määrätään, samoja menettelyjä noudatetaan päätettäessä sopimuksen soveltamisen keskeyttämisestä ja määriteltäessä yhteisön kantoja sopimuksella perustetussa elimessä, kun kyseisen elimen on tehtävä päätöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta päätöksiä kyseisen sopimuksen institutionaalisten rakenteiden täydentämisestä tai muuttamisesta.

Euroopan parlamentille annetaan viipymättä täydelliset tiedot tämän kohdan mukaisesta päätöksestä, joka koskee sopimuksen väliaikasta soveltamista tai soveltamisen keskeyttämistä tai yhteisön kannan määrittelyä sopimuksella perustetussa elimessä.”;

b) korvataan 6 kohta seuraavasti:

”6. Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio tai jäsenvaltio voi hankkia yhteisön tuomioistuimen lausunnon siitä, onko suunniteltu sopimus sopusoinnussa tämän sopimuksen määräysten kanssa. Jos yhteisön tuomioistuimen lausunto on kielteinen, sopimus voi tulla voimaan vain Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 48 artiklassa määrätyn edellytyksin.”

47) Muutetaan 309 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdassa ilmaisu ”7 artiklan 2 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 3 kohdan”;

b) korvataan 2 kohdassa ilmaisu ”7 artiklan 1 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 2 kohdan”.

### 3 ARTIKLA

Muutetaan Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus tämän artiklan mukaisesti.

1) Korvataan 107 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Euroopan parlamentin jäsenmäärä saa olla enintään 732”.

2) Korvataan 108 artiklan 5 kohta seuraavasti:

”5. Euroopan parlamentti vahvistaa saatuaan komission lausunnon ja neuvoston määränemmistöllä antaman suostumuksen jäsentensä tehtäviä ja velvollisuuksia koskevat säännöt ja yleiset ehdot. Jäsenten tai entisten jäsenten verotusjärjestelmää koskevien sääntöjen osalta edellytetään neuvostossa yksimielistä päätöstä.”

3) Korvataan 121 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Neuvostoa avustaa pääsihteeristö, jota johtaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeana edustajana toimiva pääsihteeri, ja häntä avustaa varapääsihteeri, joka vastaa pääsihteeristön toiminnasta. Neuvosto nimitää pääsihteerin ja varapääsihteerin määränemmistöllä.

Neuvosto päättää pääsihteeristön organisaatiosta.”

4) Korvataan 127 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Valtion- tai hallitusten päämiesten ko-

koonpanossa kokoontuva neuvosto nimeää määränemmistöllä henkilön, jonka se aikoo nimittää komission puheenjohtajaksi; Euroopan parlamentin on hyväksyttävä tämä nimeäminen.

Neuvosto hyväksyy määränemmistöllä ja yhteisellä sopimuksella puheenjohtajaksi nimityksen kanssa kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun luettelon muista henkilöistä, jotka se aikoo nimittää komission jäseniksi.

Euroopan parlamentissa äänestetään komission puheenjohtajaksi ja muiksi komission jäseniksi näin nimettyjen henkilöiden hyväksymisestä yhtenä kokoonpanona. Saatuaan Euroopan parlamentin hyväksymisen neuvosto nimittää puheenjohtajan ja muut komission jäsenet määränemmistöllä.”

5) Korvataan 128 artikla seuraavasti:

”128 artikla

Lukuun ottamatta kuolemantapauksia ja niitä tapauksia, joissa jäsenen tilalle nimitetään uusi jäsen tavallisessa järjestyksessä, komission jäsenen tehtävät päättyvät, kun hän eroaa tai hänet erotetaan.

Neuvosto nimittää määränemmistöllä eronneen, erotetun tai kuolleen jäsenen tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Neuvosto voi kuitenkin yksimielisesti päättää, että uutta jäsentä ei nimitetä.

Jos puheenjohtaja eroaa, erotetaan tai kuolee, hänen tilalleen nimitetään uusi puheenjohtaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Uutta puheenjohtajaa nimitettäessä noudatetaan 127 artiklan 2 kohdassa määrättyä menettelyä.

Jollei komission jäsentä eroteta 129 artiklan mukaisesti, hän jatkaa tehtävässään, kunnes hänen tilalleen on nimitetty uusi jäsen tai kunnes neuvosto päättää tämän artiklan toisen kohdan mukaisesti, ettei uutta jäsentä nimitetä.”

6) Korvataan 130 artikla seuraavasti:

”130 artikla

1. Komission toiminnan poliittisesta ohjauksesta huolehtii sen puheenjohtaja, joka päättää komission sisäisestä organisaatiosta varmistaakseen, että sen toiminta on johdonmukaista, tehokasta ja kollegiaalista.

2. Puheenjohtaja ryhmittelee komissiolle kuuluvat tehtävät ja jakaa ne komission jäsenten kesken. Puheenjohtaja voi jakaa vastuualueet uudelleen toimikauden aikana. Komission jäsenet hoitavat puheenjohtajan heille osoittamia tehtäviä tämän valvonnassa.

3. Puheenjohtaja nimittää kollegion hyväksynnän saatuaan komission jäsenten keskuudesta varapuheenjohtajia.

4. Komission jäsen esittää eronpyyntönsä, jos puheenjohtaja kollegion hyväksynnän saatuaan sitä häneltä pyytää.”

7) Kumotaan 132 artiklan ensimmäinen kohta.

8) Korvataan 136 artikla seuraavasti:

”136 artikla

Yhteisön tuomioistuin ja yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin varmistavat kumpikin toimivaltuksiensa mukaisesti, että tätä sopimusta tulkittaessa ja sovellettaessa noudatetaan lakia.

Lisäksi yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhteyteen voidaan asettaa 140 b artiklassa määrätyn edellytyksin lainkäyttölautakuntia, joilla on tässä sopimuksessa määrättyjä lainkäyttöä koskevia toimivaltuuksia tietyillä erityisaloilla.”

9) Korvataan 137 artikla seuraavasti:

”137 artikla

Yhteisön tuomioistuimessa on yksi tuomari jäsenvaltiota kohden.

Yhteisön tuomioistuin kokoontuu jaostois-

sa tai suuressa jaostossa yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä tätä varten määrättyjen sääntöjen mukaisesti.

Yhteisön tuomioistuin voi kokoontua myös täysistunnossa, kun perussäännössä niin määrätään.”

10) Korvataan 138 artikla seuraavasti:

”138 artikla

Yhteisön tuomioistuinta avustaa kahdeksan julkisasiamiestä. Yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä neuvosto voi yksimielisesti lisätä julkisasiamiesten määrää.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää julkisissa istunnon perustellut ratkaisuehdotukset asioissa, jotka yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön mukaan vaativat heidän myötävaikutustaan.”

11) Korvataan 139 artikla seuraavasti:

”139 artikla

Yhteisön tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka joko täyttävät kotimaassaan korkeimpien tuomarin virkojen kelpoisuusvaatimukset tai ovat tunnetusti päteviä lainoppineita, ja heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan.

Osa tuomareista ja julkisasiamiehistä vaihtuu joka kolmas vuosi yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä määrättyin edellytyksin.

Tuomarit valitsevat yhteisön tuomioistuimen presidentin keskuudestaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.

Tuomari tai julkisasiamies, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Yhteisön tuomioistuin nimittää kirjaajansa

ja vahvistaa hänen tehtävänsä koskevat säännöt.

Yhteisön tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määränemmistöllä antama hyväksyminen.”

12) Korvataan 140 artikla seuraavasti:

”140 artikla

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa on vähintään yksi tuomari jäsenvaltiota kohden. Tuomareiden määrä vahvistetaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä. Perussäännössä voidaan määrätä, että yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta avustavat julkisasiamiehet.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä korkeaan tuomarin virkaan. Heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Osa jäsenistä vaihtuu joka kolmas vuosi. Jäsen, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Tuomarit valitsevat keskuudestaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittää kirjaajansa ja vahvistaa hänen tehtävänsä koskevat säännöt.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä yhteisymmärryksessä yhteisön tuomioistuimen kanssa. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määränemmistöllä antama hyväksyminen.

Jollei yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä muuta johdu, yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen sovelletaan mitä tässä sopimuksessa määrätään yhteisön tuomioistuimesta.”

13) Korvataan 140 a artikla seuraavasti:

”140 a artikla

1. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan ensimmäisenä oikeusasteena 146, 148, 151, 152 ja 153 artiklassa tarkoitettua kanteita lukuun ottamatta niitä, joiden ratkaiseminen on annettu jonkin lainkäyttölautakunnan tehtäväksi tai jotka perussäännön mukaan kuuluvat yhteisön tuomioistuimen toimivaltaan. Perussäännössä voidaan määrätä, että yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan muunkinlaisia kanteita.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kohdan nojalla tekemiin päätöksiin voidaan vain oikeuskysymysten osalta ja perussäännössä määrättyin edellytyksin ja rajoituksin hakea muutosta yhteisön tuomioistuimelta.

2. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan 140 b artiklan mukaisesti perustettujen lainkäyttölautakuntien päätöksiä koskevat muutoksenhaut.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kohdan nojalla tekemät päätökset voidaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä määrättyin edellytyksin ja rajoituksin poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen yhteisön tuomioistuimessa, jos asia voi vakavasti vahingoittaa yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

3. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan 150 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnöt perussäännössä määrättyissä erityisasioissa.

Jos yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asian edellyttämä periaatepäätös voi loukata yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta, se voi siirtää asian yhteisön tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ennakkoratkaisukysymyksissä tekemät päätökset voidaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä määrättyin edellytyksin ja rajoituksin poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen yhteisön tuomioistuimessa, jos asia voi vakavasti vahingoittaa yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.”

14) Lisätään artikla seuraavasti:

”140 b artikla

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja yhteisön tuomioistuinta kuultuaan tai yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan päättää perustaa lainkäyttölautakuntia, joiden tehtävänä on ratkaista ensimmäisenä oikeusasteena tietyntyyppiset erityisasioissa nostetut kanteet.

Lainkäyttölautakunnan perustamispäätöksessä vahvistetaan kyseisen lautakunnan kokoonpanoa koskevat säännöt ja määritellään sille annettavat toimivaltuudet.

Lainkäyttölautakuntien päätöksiin voidaan hakea muutosta yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta vain oikeuskysymysten osalta tai, jos lautakunnan perustamispäätöksessä niin määrätään, myös asiakyksymysten osalta.

Lainkäyttölautakuntien jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä tuomarin virkaan. Neuvosto nimittää heidät yksimielisesti.

Lainkäyttölautakunnat vahvistavat työjärjestyksensä yhteisymmärryksessä yhteisön tuomioistuimen kanssa. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määränemmistöllä antama hyväksyminen.

Jollei lainkäyttölautakunnan perustamispäätöksestä muuta johdu, lainkäyttölautakuntiin sovelletaan, mitä tässä sopimuksessa ja yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä määrätään yhteisön tuomioistuimesta.”

15) Korvataan 146 artiklan toinen ja kolmas kohta seuraavasti:

”Tässä tarkoituksessa yhteisön tuomioistuimella on toimivalta ratkaista jäsenvaltion, Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission kanne, jonka perusteena on toimivallan puuttuminen, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, tämän sopimuksen tai sen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkominen taikka harkintavallan väärinkäyttö.

Yhteisön tuomioistuimella on samoin edellytyksin toimivalta ratkaista tilintarkastustuomioistuimen oikeuksiansa turvaamiseksi nostamat kanteet.”

16) Korvataan 160 artikla seuraavasti:

”160 artikla

Yhteisön tuomioistuimen perussääntö vahvistetaan erillisessä pöytäkirjassa.

Neuvosto voi yksimielisesti yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan tai komission pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja yhteisön tuomioistuinta kuultuaan muuttaa perussäännön määräyksiä, lukuun ottamatta sen I osaston määräyksiä.”

17) Muutetaan 160 b artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tilintarkastustuomioistuimessa on yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta.”;

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet nimitetään kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä Euroopan parlamenttia kuultuaan kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun luettelon jäsenistä. Sama jäsen voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet valitsevat keskuudestaan tilintarkastustuomioistuimen presidentin kolmeksi vuodeksi. Sama

henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.”

18) Muutetaan 160 c artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa yhteisön kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit. Se tarkastaa myös kaikkien yhteisön perustamien toimielinten tuloja ja menoja koskevat tilit, jollei toimielimen perustamisasiakirjassa toisin määrätä.

Tilintarkastustuomioistuin antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavan lausuman tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Lausumaa voidaan täydentää yhteisön jokaista keskeistä toiminta-alaa koskevilla erityisarvioilla”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Kunkin varainhoitovuoden päätyttyä tilintarkastustuomioistuin laatii vuosikertomuksen. Se toimitetaan muille yhteisön toimielimille ja julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä yhdessä näiden toimielinten tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin antamien vastausten kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin voi myös milloin tahansa, varsinkin erityiskertomuksin, esittää huomautuksia erityisistä kysymyksistä sekä antaa yhteisön muun toimielimen pyynnöstä lausuntoja.

Tilintarkastustuomioistuin antaa vuosikertomuksensa, erityiskertomuksensa ja lausuntonsa jäsentensä enemmistöllä. Se voi kuitenkin perustaa keskuudestaan jaostoja tietynlaisten kertomusten ja lausuntojen hyväksymistä varten tilintarkastustuomioistuimen työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin.

Tilintarkastustuomioistuin avustaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa talousarvion toteutumisen valvonnassa.

Tilintarkastustuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määränemmistöllä antama hyväksyminen.”

19) Korvataan 163 artiklan ensimmäinen kohta seuraavasti:

”Asetukset julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Ne tulevat voimaan niissä säädettyinä päivänä tai, jollei voimaantulosta ole säädetty, kahdentenakymmenentenä päivänä siitä, kun ne on julkaistu.”

20) Korvataan 165 artikla seuraavasti:

”165 artikla

Perustetaan neuvoa-antava talous- ja sosiaalikomitea.

Komitea muodostuu järjestäytyneeseen kansalaisyhteiskuntaan kuuluvista talous- ja yhteiskuntaelämän eri alojen edustajista, erityisesti tuottajien, maanviljelijöiden, liikenteenharjoittajien, työntekijöiden, kauppioiden, käsityöläisten, vapaiden ammattien harjoittajien, kuluttajien ja yleisen edun edustajista.”

21) Korvataan 166 artikla seuraavasti:

”166 artikla

Talous- ja sosiaalikomitean jäsenten määrä on enintään 350.

Komitean jäsenten määrä on seuraava:

Belgia .....	12
Tanska .....	9
Saksa .....	24
Kreikka .....	12
Espanja .....	21
Ranska .....	24
Irlanti .....	9
Italia .....	24
Luxemburg .....	6
Alankomaat .....	12
Itävalta .....	12
Portugali .....	12
Suomi .....	9
Ruotsi .....	12
Yhdistynyt kuningaskunta	24

Komitean jäseniä eivät sido mitkään ohjeet. He hoitavat tehtävänsä yhteisön yleisen edun mukaisesti täysin riippumattomina.

Neuvosto vahvistaa määränemmistöllä komitean jäsenten palkkiot.”

22) Korvataan 167 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Komitean jäsenet nimetään jäsenvaltioiden ehdotuksesta neljäksi vuodeksi kerrallaan. Neuvosto hyväksyy jäsenvaltioiden ehdotusten mukaisesti laaditun luettelon jäsenistä määränemmistöllä. Sama komitean jäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi.”

23) Korvataan 183 artikla seuraavasti:

”183 artikla

1. Neuvosto yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia kuultuaan ja tilintarkastustuomioistuimen lausunnon saatuaan:

a) antaa varainhoitoasetukset, joissa täsmennetään varsinkin talousarvion laatimista ja toteuttamista sekä tilinpäätöksen esittämistä ja tilintarkastusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt;

b) vahvistaa säännöt varainhoidon valvojen, tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien vastuusta sekä järjestää heidän toimintansa valvonnan.

Neuvosto tekee ratkaisunsa 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen määränemmistöllä komission ehdotuksesta Euroopan parlamenttia kuultuaan ja tilintarkastustuomioistuimen lausunnon saatuaan.

2. Neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia kuultuaan ja tilintarkastustuomioistuimen lausunnon saatuaan ne yksityiskohdalliset säännöt ja sen menettelyn, joita noudattaen yhteisön omia varoja koskevan sääntelyn mukaiset talousarvioon otetut tulot annetaan komission käyttöön, sekä määrittelee ne toimenpiteet, joita tarvittaessa sovelletaan käteisvarojen saamiseksi.”

24) Korvataan 190 artikla seuraavasti:

”190 artikla

Neuvosto vahvistaa yksimielisesti yhteisön toimielimissä käytettäviä kieliä koskevan sääntelyn, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön määräysten soveltamista.”

25) Muutetaan 204 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdan ilmaisu ”F.1 artiklan 2 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 3 kohdan”;

b) korvataan 2 kohdan ilmaisu ”F.1 artiklan 1 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 2 kohdan” ja ilmaisu ”F artiklan 1 kohdassa” ilmaisulla ”6 artiklan 1 kohdassa”.

#### 4 ARTIKLA

Muutetaan Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimus tämän artiklan mukaisesti.

1) Korvataan 10 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuva neuvosto nimeää määräenemmistöllä henkilön, jonka se aikoo nimittää komission puheenjohtajaksi; Euroopan parlamentin on hyväksyttävä tämä nimeäminen.

Neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä ja yhteisellä sopimuksella puheenjohtajaksi nimitetyksen kanssa kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun luettelon muista henkilöistä, jotka se aikoo nimittää komission jäseniksi.

Euroopan parlamentissa äänestetään komission puheenjohtajaksi ja muiksi komission jäseniksi näin nimettyjen henkilöiden hyväksymisestä yhtenä kokoonpanona. Saatuaan Euroopan parlamentin hyväksymisen neuvosto nimittää puheenjohtajan ja muut komission jäsenet määräenemmistöllä.”

2) Korvataan 11 artikla seuraavasti:

”11 artikla

1. Komission toiminnan poliittisesta ohjauksesta huolehtii sen puheenjohtaja, joka päättää komission sisäisestä organisaatiosta varmistaakseen, että sen toiminta on johdonmukaista, tehokasta ja kollegiaalista.

2. Puheenjohtaja ryhmittelee komissiolle kuuluvat tehtävät ja jakaa ne komission jäsenten kesken. Puheenjohtaja voi jakaa vastuualueet uudelleen toimikauden aikana. Komission jäsenet hoitavat puheenjohtajan heille osoittamia tehtäviä tämän valvonnassa.

3. Puheenjohtaja nimittää kollegion hyväksynnän saatuaan komission jäsenten keskuudesta varapuheenjohtajia.

4. Komission jäsen esittää eronpyyntönsä, jos puheenjohtaja kollegion hyväksynnän saatuaan sitä häneltä pyytää.”

3) Korvataan 12 artikla seuraavasti:

”12 artikla

Lukuun ottamatta kuolemantapauksia ja niitä tapauksia, joissa jäsenen tilalle nimitetään uusi jäsen tavallisessa järjestyksessä, komission jäsenen tehtävät päättyvät, kun hän eroaa tai hänet erotetaan.

Neuvosto nimittää määräenemmistöllä eronneen, erotetun tai kuolleen jäsenen tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Neuvosto voi kuitenkin yksimielisesti päättää, että uutta jäsentä ei nimitetä.

Jos puheenjohtaja eroaa, erotetaan tai kuolee, hänen tilalleen nimitetään uusi puheenjohtaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Uutta puheenjohtajaa nimitettäessä noudatetaan 10 artiklan 2 kohdassa määrättyä menettelyä.

Jollei komission jäsentä eroteta 12 a artiklan mukaisesti, hän jatkaa tehtävässään, kunnes hänen tilalleen on nimitetty uusi jäsen tai kunnes neuvosto päättää tämän artiklan toisen kohdan mukaisesti, ettei uutta jäsentä nimitetä.”

4) Kumotaan 13 artiklan ensimmäinen kohta.

5) Korvataan 20 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Euroopan parlamentin jäsenmäärä saa olla enintään 732.”

6) Korvataan 21 artiklan 5 kohta seuraavasti:

”5. Euroopan parlamentti vahvistaa saatuaan komission lausunnon ja neuvoston määränemmistöllä antaman suostumuksen jäsentensä tehtäviä ja velvollisuuksia koskevat säännöt ja yleiset ehdot. Jäsenten tai entisten jäsenten verotusjärjestelmää koskevien sääntöjen osalta edellytetään neuvostossa yksimielistä päätöstä.”

7) Korvataan 30 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Neuvostoa avustaa pääsihteeristö, jota johtaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeana edustajana toimiva pääsihteeri, ja häntä avustaa varapääsihteeri, joka vastaa pääsihteeristön toiminnasta. Neuvosto nimittää pääsihteerin ja varapääsihteerin määränemmistöllä.

Neuvosto päättää pääsihteeristön organisaatiosta.”

8) Korvataan 31 artikla seuraavasti:

”31 artikla

Yhteisön tuomioistuin ja yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin varmistavat kumpikin toimivaltuuksiansa mukaisesti, että tätä sopimusta tulkittaessa ja sovellettaessa noudatetaan lakia.

Lisäksi yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhteyteen voidaan asettaa 32 e artiklassa määrätyn edellytyksin lainkäyttölautakuntia, joilla on tässä sopimuksessa määrättyjä lainkäyttöä koskevia toimivaltuuksia tietyillä erityisaloilla.”

9) Korvataan 32 artikla seuraavasti:

”32 artikla

Yhteisön tuomioistuimessa on yksi tuomari jäsenvaltiota kohden.

Yhteisön tuomioistuin kokoontuu jaostoissa tai suuressa jaostossa yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä tätä varten määrättyjen sääntöjen mukaisesti.

Yhteisön tuomioistuin voi kokoontua myös täysistunnossa, kun perussäännössä niin määrätään.”

10) Korvataan 32 a artikla seuraavasti:

”32 a artikla

Yhteisön tuomioistuinta avustaa kahdeksan julkisasiamiestä. Yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä neuvosto voi yksimielisesti lisätä julkisasiamiesten määrää.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää julkisissa istunnoissa perustellut ratkaisuehdotukset asioissa, jotka yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön mukaan vaativat heidän myötävaikutustaan.”

11) Korvataan 32 b artikla seuraavasti:

”32 b artikla

Yhteisön tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka joko täyttävät kotimaassaan korkeimpien tuomarin virkojen kelpoisuusvaatimukset tai ovat tunnetusti päteviä lainoppineita, ja heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan.

Osa tuomareista ja julkisasiamiehistä vaihtuu joka kolmas vuosi yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä määrätyn edellytyksin.

Tuomarit valitsevat yhteisön tuomioistui-



men presidentin keskuudestaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.

Tuomari tai julkisasiamies, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Yhteisön tuomioistuin nimittää kirjaajansa ja vahvistaa hänen tehtävänsä koskevat säännöt.

Yhteisön tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määräenemmistöllä antama hyväksyminen.”

12) Korvataan 32 c artikla seuraavasti:

”32 c artikla

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa on vähintään yksi tuomari jäsenvaltiota kohden. Tuomareiden määrä vahvistetaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä. Perussäännössä voidaan määrätä, että yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta avustavat julkisasiamiehet.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä korkeaan tuomarin virkaan. Heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Osa jäsenistä vaihtuu joka kolmas vuosi. Jäsen, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Tuomarit valitsevat keskuudestaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittää kirjaajansa ja vahvistaa hänen tehtävänsä koskevat säännöt.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä yhteisymmärryksessä yhteisön tuomioistuimen

kanssa. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määräenemmistöllä antama hyväksyminen.

Jollei yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä muuta johdu, yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen sovelletaan mitä tässä sopimuksessa määrätään yhteisön tuomioistuimesta.”

13) Korvataan 32 d artikla seuraavasti:

”32 d artikla

1. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan ensimmäisenä oikeusasteena 33, 34, 35, 36, 38, 40 ja 42 artiklassa tarkoitettujen kanteiden lukuun ottamatta niitä, joiden ratkaiseminen on annettu jonkin lainkäyttölautakunnan tehtäväksi tai jotka perussäännön mukaan kuuluvat yhteisön tuomioistuimen toimivaltaan. Perussäännössä voidaan määrätä, että yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan muunkinlaisia kanteita.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kohdan nojalla tekemiin päätöksiin voidaan vain oikeuskysymysten osalta ja perussäännössä määrättyin edellytyksin ja rajoituksin hakea muutosta yhteisön tuomioistuimelta.

2. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan 32 e artiklan mukaisesti perustettujen lainkäyttölautakuntien päätöksiä koskevat muutoksenhaut.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kohdan nojalla tekemät päätökset voidaan perussäännössä määrättyin edellytyksin ja rajoituksin poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen yhteisön tuomioistuimessa, jos asia voi vakavasti vahingoittaa yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

3. Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan 41 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisu-

pyynnöt perussäännössä määrätyissä erityisasioiden.

Jos yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asian edellyttämä periaatepäätös voi loukata yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta, se voi siirtää asian yhteisön tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ennakkoratkaisukysymyksissä tekemät päätökset voidaan perussäännössä määrätyin edellytyksin ja rajoituksin poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen yhteisön tuomioistuimessa, jos asia voi vakavasti vahingoittaa yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.”

14) Lisätään artikla seuraavasti:

”32 e artikla

Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja yhteisön tuomioistuinta kuultuaan tai yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan päättää perustaa lainkäyttölautakuntia, joiden tehtävänä on ratkaista ensimmäisenä oikeusasteena tietynlaiset erityisasioiden nostetut kanteet.

Lainkäyttölautakunnan perustamispäätöksessä vahvistetaan kyseisen lautakunnan kokoonpanoa koskevat säännöt ja määritellään sille annettavat toimivaltuudet.

Lainkäyttölautakuntien päätöksiin voidaan hakea muutosta yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta vain oikeuskysymysten osalta tai, jos lautakunnan perustamispäätöksessä niin määrätään, myös asiakyymysten osalta.

Lainkäyttölautakuntien jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä tuomarin virkaan. Neuvosto nimittää heidät yksimielisesti.

Lainkäyttölautakunnat vahvistavat työjärjestyksensä yhteisymmärryksessä yhteisön tuomioistuimen kanssa. Työjärjestykselle tar-

vitaan neuvoston määränemmistöllä antama hyväksyminen.

Jollei lainkäyttölautakunnan perustamispäätöksestä muuta johdu, lainkäyttölautakuntiin sovelletaan mitä tässä sopimuksessa ja yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä määrätään yhteisön tuomioistuimesta.”

15) Muutetaan 33 artikla seuraavasti:

a) korvataan artiklan ensimmäinen kohta seuraavasti:

”Yhteisön tuomioistuimella on toimivalta ratkaista jäsenvaltion, Euroopan parlamentin tai neuvoston kanne, joka koskee komission päätöksen tai suosituksen julistamista mitättömäksi ja jonka perusteena on toimivallan puuttuminen, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, tämän sopimuksen tai sen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkominen taikka harkintavallan väärinkäyttö. Yhteisön tuomioistuin ei kuitenkaan saa tutkia sitä taloudellisista tosiseikoista tai olosuhteista johtuvan tilanteen arviointia, jonka perusteella komissio on tehnyt päätöksensä tai antanut suosituksensa, ellei ole kanneltu siitä, että komissio on käyttänyt harkintavaltaa väärin taikka ilmeisesti jättänyt noudattamatta tämän sopimuksen määräyksiä tai sen soveltamista koskevaa oikeussääntöä.”;

b) korvataan neljäs kohta seuraavasti:

”Yhteisön tuomioistuimella on samoin edellytyksin toimivalta ratkaista tilintarkastustuomioistuimen oikeuksiensa turvaamiseksi nostamat kanteet.”

16) Korvataan 45 artikla seuraavasti:

”45 artikla

Yhteisön tuomioistuimen perussääntö vahvistetaan erillisessä pöytäkirjassa.

Neuvosto voi yksimielisesti yhteisön tuomioistuimen pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan tai komission pyynnöstä sekä Euroopan parlamenttia ja

yhteisön tuomioistuinta kuultuaan muuttaa perussäännön määräyksiä.”

17) Muutetaan 45 b artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tilintarkastustuomioistuimessa on yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta.”;

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet nimitetään kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvosto hyväksyy määräenemmistöllä Euroopan parlamenttia kuultuaan kunkin jäsenvaltion ehdotusten mukaisesti laaditun luettelon jäsenistä. Sama jäsen voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet valitsevat keskuudestaan tilintarkastustuomioistuimen presidentin kolmeksi vuodeksi. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.”

18) Muutetaan 45 c artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa yhteisön kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit. Se tarkastaa myös kaikkien yhteisön perustamien toimielinten tuloja ja menoja koskevat tilit, jollei toimielimen perustamisasiakirjassa toisin määrätä.

Tilintarkastustuomioistuin antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavan lausuman tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Lausumaa voidaan täydentää yhteisön jokaista keskeistä toiminta-alaa koskevilla erityisarvioilla.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Kunkin varainhoitovuoden päätyttyä tilintarkastustuomioistuin laatii vuosikertomuksen. Se toimitetaan muille yhteisön toimielimille ja julkaistaan Euroopan unionin

virallisessa lehdessä yhdessä näiden toimielinten tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin antamien vastausten kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin voi myös milloin tahansa, varsinkin erityiskertomuksiin, esittää huomautuksia erityisistä kysymyksistä sekä antaa yhteisön muun toimielimen pyynnöstä lausuntoja.

Tilintarkastustuomioistuin antaa vuosikertomuksensa, erityiskertomuksensa ja lausuntonsa jäsentensä enemmistöllä. Se voi kuitenkin perustaa keskuudestaan jaostoja tietynlaisten kertomusten ja lausuntojen hyväksymistä varten tilintarkastustuomioistuimen työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin.

Tilintarkastustuomioistuin avustaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa talousarvion toteutumisen valvonnassa.

Tilintarkastustuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määräenemmistöllä antama hyväksyminen.”

19) Muutetaan 96 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdan ilmaisu ”F.1 artiklan 2 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 3 kohdan”;

b) korvataan 2 kohdan ilmaisu ”F.1 artiklan 1 kohdan” ilmaisulla ”7 artiklan 2 kohdan” ja ilmaisu ”F artiklan 1 kohdassa” ilmaisulla ”6 artiklan 1 kohdassa”.

## 5 ARTIKLA

Muutetaan pöytäkirja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tämän artiklan mukaisesti.

Lisätään 10 artiklaan kohta seuraavasti:

”10.6 Valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuva neuvosto voi joko Euroopan keskuspankin suosituksesta ja Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan tai komission suosituksesta ja Euroopan parlamenttia ja Euroopan keskuspankkia

kuultuaan yksimielisesti muuttaa 2 kohdan määräyksiä. Neuvosto suosittaa jäsenvaltioille näiden muutosten hyväksymistä. Nämä muutokset tulevat voimaan sen jälkeen, kun kaikki jäsenvaltiot ovat ne ratifioineet valtiosääntöjensä mukaisesti.

Euroopan keskuspankin tämän kohdan mukaisesti antama suositus edellyttää Euroopan keskuspankin neuvoston yksimielistä päätöstä.”

#### 6 ARTIKLA

Muutetaan pöytäkirja Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tämän artiklan mukaisesti.

Korvataan 21 artikla seuraavasti:

”21 artikla

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomareihin, julkisasiamiehiin, kirjaajaan sekä avustaviin esittelijöihin sekä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jäseniin ja kirjaajaan sovelletaan

12–15 artiklaa sekä 18 artiklaa, tämän kuitenkaan rajoittamatta yhteisöjen tuomioistuimen perussääntöä koskevan pöytäkirjan 3 artiklan soveltamista, joka koskee tuomareiden ja julkisasiamiesten lainkäyttölistä koskemattomuutta.”

#### TOINEN OSA

### SIIRTYMÄ- JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

#### 7 ARTIKLA

Kumotaan Euroopan yhteisön perustamis- sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetyt, yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä tehdyt pöytäkirjat ja korvataan ne Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen tällä sopimuksella liitetyllä, yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä tehdyllä pöytäkirjalla.

#### 8 ARTIKLA

Kumotaan Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan

1–20 artikla, 44 ja 45 artikla, 46 artiklan toinen ja kolmas kohta, 47–49 artikla sekä 51, 52, 54 ja 55 artikla.

#### 9 ARTIKLA

Tällä sopimuksella Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetyn, yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan silloin, kun yhteisöjen tuomioistuin käyttää Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamis- sopimuksen määräysten mukaista toimivaltaansa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan voimaan jäävien artikloiden soveltamista.

#### 10 ARTIKLA

Kumotaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta 24 päivänä lokakuuta 1988 tehty neuvoston päätös 88/591 EHTY, ETY, Euratom, sellaisena kuin se on muutettuna, lukuun ottamatta sen 3 artiklaa siltä osin kuin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kyseisen artiklan nojalla käyttää Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksella yhteisöjen tuomioistuimelle siirrettyä toimivaltaa.

#### 11 ARTIKLA

Tämä sopimus on tehty rajoittamattomaksi ajaksi.

#### 12 ARTIKLA

1. Korkeat sopimuspuolet ratifioivat tämän sopimuksen valtiosääntönsä asettamien vaa-

timusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat talletetaan Italian tasavallan hallituksen huostaan.

2. Tämä sopimus tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun viimeisenä tämän muodollisuuden suorittava allekirjoittajavaltio on tallettanut ratifioimiskirjansa.

### 13 ARTIKLA

Tämä sopimus, joka on tehty yhtenä alkuperäiskappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalin,

ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä ja jonka teksti kullakin kielellä on yhtä todistusvoimainen, talletetaan Italian tasavallan hallituksen arkistoon, ja tämä hallitus toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä muiden allekirjoittajavaltioiden hallituksille.

Tämän vakuudeksi alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Nizzassa kahdentenkymmenentenäkuudentena helmikuuta 2001.

## PÖYTÄKIRJAT

### A. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisöjen perustamissopimukseen liitetty pöytäkirja

#### PÖYTÄKIRJA

##### Euroopan unionin laajentumisesta

###### KORKEAT SOPIMUSPUOLET

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisöjen perustamissopimukseen:

###### 1 ARTIKLA

Toimielimistä tehdyn pöytäkirjan kumoaminen

Kumotaan toimielimistä Euroopan unionin laajentumista silmällä pitäen tehty pöytäkirja, joka on liitetty Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisöjen perustamissopimukseen.

###### 2 ARTIKLA

Euroopan parlamenttia koskevat määräykset

1. Korvataan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 190 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta sekä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta 1 päi-

västä tammikuuta 2004 alkaen, siten että uusi teksti tulee voimaan vaalikauden 2004–2009 alusta, seuraavasti:

”Kustakin jäsenvaltiosta valittavien edustajien määrä on seuraava:

Belgia .....	22
Tanska .....	13
Saksa .....	99
Kreikka .....	22
Espanja .....	50
Ranska .....	72
Irlanti .....	12
Italia .....	72
Luxemburg .....	6
Alankomaat .....	25
Itävalta .....	17
Portugali .....	22
Suomi .....	13
Ruotsi .....	18
Yhdistynyt kuningaskunta	72”

2. Jollei 3 kohdasta muuta johdu, edustajien kokonaismäärä Euroopan parlamentissa vaalikautena 2004–2009 on sama kuin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 190 artiklan 2 kohdassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa mainittu edustajien määrä

lisättyinä viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2004 allekirjoitettavista liittymissopimuksista johtuvalla uusien jäsenvaltioiden edustajien määrällä.

3. Jos 2 kohdassa tarkoitettu jäsenten kokonaismäärä on pienempi kuin 732, kustakin jäsenvaltiosta valittavien edustajien määrä korjataan suhteessa kokonaismäärään siten, että kokonaismäärä on mahdollisimman lähellä 732:ta; tämä korjaus ei kuitenkaan saa johtaa siihen, että kustakin jäsenvaltiosta valittavien edustajien määrä on suurempi kuin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 190 artiklan 2 kohdassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa vaalikaudeksi 1999–2004 vahvistettu määrä.

Neuvosto tekee asiasta päätöksen.

4. Poiketen siitä, mitä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 189 artiklan toisessa kohdassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 107 artiklan toisessa kohdassa määrätään, Euroopan parlamentin jäsenten määrä voi väliaikaisesti kyseisen päätöksen soveltamiskautena olla suurempi kuin 732 siinä tapauksessa, että liittymissopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun tämän artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu neuvoston päätös on tehty. Kyseisistä jäsenvaltioista valittavien edustajien määrään sovelletaan tämän artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua korjausta.

### 3 ARTIKLA

Määräykset äänten painottamisesta neuvostossa

1. 1 päivänä tammikuuta 2005:

a) muutetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 205 artikla ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 118 artikla seuraavasti:

i) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Kun neuvoston ratkaisun edellytyksenä

on määräenemmistö, jäsenten äänet painotetaan seuraavasti:

Belgia .....	12
Tanska .....	7
Saksa .....	29
Kreikka .....	12
Espanja .....	27
Ranska .....	29
Irlanti .....	7
Italia .....	29
Luxemburg .....	4
Alankomaat .....	13
Itävalta .....	10
Portugali .....	12
Suomi .....	7
Ruotsi .....	10
Yhdistynyt kuningaskunta	29

Kun neuvoston ratkaisu tämän sopimuksen nojalla on tehtävä komission ehdotuksesta, sen edellytyksenä on vähintään 169 puoltavaa ääntä, jotka edustavat jäsenten enemmistöä.

Muissa tapauksissa ratkaisun edellytyksenä on vähintään 169 puoltavaa ääntä, jotka edustavat ainakin kahta kolmasosaa jäsenistä.

ii) lisätään 4 kohta seuraavasti:

”4. Neuvoston jäsen voi pyytää, että neuvoston tehdessä päätöksen määräenemmistöllä tarkistetaan, että määräenemmistön muodostavat jäsenvaltiot edustavat vähintään 62:ta prosenttia unionin koko väestöstä. Jos osoittautuu, että tämä ehto ei täyty, kyseistä päätöstä ei tehdä.”

b) korvataan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 23 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:

”Neuvoston jäsenten äänet painotetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 205 artiklan 2 kohdassa määrättyllä tavalla. Ratkaisun edellytyksenä on vähintään 169 puoltavaa ääntä, jotka edustavat ainakin kahta kolmasosaa jäsenistä. Neuvoston jäsen voi pyytää, että neuvoston tehdessä päätöksen määräenemmistöllä tarkistetaan, että määräenemmistön muodostavat jäsenvaltiot edus-

tavat vähintään 62:ta prosenttia unionin koko väestöstä. Jos osoittautuu, että tämä ehto ei täyty, kyseistä päätöstä ei tehdä.”

c) korvataan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Kun neuvoston ratkaisun edellytyksenä on määränemmistö, jäsenten äänet painotetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 205 artiklan 2 kohdassa määrättyllä tavalla ja ratkaisun edellytyksenä on vähintään 169 puoltavaa ääntä, jotka edustavat ainakin kahta kolmasosaa jäsenistä. Neuvoston jäsen voi pyytää, että neuvoston tehdessä päätöksen määränemmistöllä tarkistetaan, että määränemmistön muodostavat jäsenvaltiot edustavat vähintään 62:ta prosenttia unionin koko väestöstä. Jos osoittautuu, että tämä ehto ei täyty, kyseistä päätöstä ei tehdä.”

2. Jokaisen jäseneksi liittymisen yhteydessä lasketaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 205 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa ja Euroopan atomienergiayhteisön 118 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu vähimmäismäärä siten, että ääninä ilmaistu määränemmistöön tarvittava vähimmäismäärä ei ole suurempi kuin se määränemmistöön tarvittava vähimmäismäärä, joka saadaan kun se lasketaan Euroopan unionin laajentumista koskevassa, Nizzan sopimuksen valmistaneen konferenssin päätösasiakirjaan merkittävässä julistuksessa olevan taulukon pohjalta.

#### 4 ARTIKLA

Komissiota koskevat määräykset

1. Korvataan 1 päivänä tammikuuta 2005 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 213 artiklan 1 kohta ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 126 artiklan 1 kohta siten, että muutos tulee voimaan kun tämän ajankohdan jälkeen ensimmäisen komission toimikausi alkaa, seuraavasti:

”1. Komission jäsenet valitaan heidän yleisen pätevyytensä perusteella, ja heidän riipumattomuutensa on oltava kiistaton.

Komissiossa on yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta.

Neuvosto voi yksimielisesti muuttaa komission jäsenten määrää.”

2. Kun Euroopan unionissa on 27 jäsentä, korvataan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 213 artiklan 1 kohta ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 126 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Komission jäsenet valitaan heidän yleisen pätevyytensä perusteella, ja heidän riipumattomuutensa on oltava kiistaton.

Komission jäsenten määrä on jäsenvaltioiden määrää pienempi. Komission jäsenet valitaan soveltamalla tasapuolista vuorottelua, jonka yksityiskohtaiset säännöt neuvosto vahvistaa yksimielisesti.

Neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission jäsenten määrän.”

Tätä muutosta sovelletaan siitä päivästä alkaen, kun ensimmäisen komission toimikausi alkaa 27:n jäsenvaltion liittyttyä unioniin.

3. Neuvosto vahvistaa yksimielisesti 27:n jäsenvaltion liittymissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen:

– komission jäsenten lukumäärän;

– tasapuolisen vuorottelun yksityiskohtaiset säännöt, joihin kuuluvat kaikki kunkin kollegion kokoonpanon ilman eri toimenpiteitä tapahtuvan määrätymisen edellyttämät perusteet ja säännöt, seuraavien periaatteiden mukaisesti:

a) jäsenvaltioita kohdellaan ehdottoman tasapuolisesti sen suhteen, mikä on niiden kansalaisten toimikauden määrätymisjärjestys ja kesto komissiossa; siten kahden eri jäsenvaltion kansalaisten toimikausien kokonaismäärien ero ei saa milloinkaan olla suurempi kuin yksi;

b) jollei a alakohdasta muuta johdu, kukin



kollegio muodostetaan siten, että sen kokoonpano ilmentää tyydyttävällä tavalla unionin kaikkien jäsenvaltioiden väestöllistä ja maantieteellistä moninaisuutta.

4. Kaikilla unioniin liittyvillä valtioilla on oikeus saada liittymishetkellä yksi kansalainen komission jäseneksi siihen saakka, jona 2 kohtaa aletaan soveltaa.

**B. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen sekä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetty pöytäkirja**

**PÖYTÄKIRJA**

Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT vahvistaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 245 artiklassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 160 artiklassa tarkoitetun yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

**1 ARTIKLA**

Yhteisöjen tuomioistuimen järjestäytymisessä ja toiminnassa noudatetaan, mitä Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa (EUSopimus), Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa (EY:n perustamissopimus), Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksessa (Euratomin perustamissopimus) ja tässä perussäännössä määrätään.

**I OSASTO**

**TUOMARIT JA JULKISASIAMIEHET**

**2 ARTIKLA**

Ennen tehtävänsä ryhtymistä kukin tuo-

mari vannoo julkisessa istunnossa valan, jonka mukaan hän suorittaa tehtävänsä puolueettomasti ja tunnollisesti eikä ilmaise neuvottelusalaisuuksia.

**3 ARTIKLA**

Tuomareilla on lainkäyttöllinen koskemattomuus. Heidän koskemattomuutensa jatkuu heidän tehtävänsä päätyttyä heidän virassaan suorittamiensa toimien osalta, suulliset lausumat ja kirjalliset esitykset mukaan luettuna.

Yhteisöjen tuomioistuin voi täysistuntopäätöksellä pidättää koskemattomuuden.

Jos koskemattomuus on pidätetty ja tuomaria vastaan pannaan vireille oikeudenkäynti rikosasiassa, asian voi tutkia vain sellainen jäsenvaltion tuomioistuin, joka on toimivaltainen tuomitsemaan korkeimpien kansallisten tuomioistuinten jäseniä.

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomareihin, julkisasiamiehiin, kirjaajaan sekä avustaviin esittelijöihin sovelletaan Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 12–15 artiklaa sekä 18 artiklaa, tämän kuitenkin rajoittamatta tuomareiden lainkäyttöllistä koskemattomuutta koskevien edellisten kohtien soveltamista.

## 4 ARTIKLA

Tuomareilla ei saa olla poliittista tai hallinnollista tointa.

Tuomarit eivät saa harjoittaa palkallista tai palkatonta ammattitoimintaa, ellei neuvosto poikkeustapauksessa anna siihen erityislupaa.

Tehtäväänsä ryhtyessään tuomarit antavat juhlallisen vakuutuksen siitä, että he toimikautensa aikana ja sen päätyttyä kunnioittavat tehtävästään johtuvia velvollisuuksia ja varsinkin osoittavat kunniallisuutta ja pidättyvyyttä, kun heille toimikauden päätyttyä tarjotaan tiettyjä tehtäviä tai etuja.

Yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee epäselvät tapaukset.

## 5 ARTIKLA

Lukuun ottamatta kuolemantapauksia ja niitä tapauksia, joissa tuomarin tilalle nimitetään toinen tuomari tavallisessa järjestyksessä, tuomarin tehtävä päättyy, kun hän eroaa.

Tuomarin erotessa erokirje osoitetaan yhteisöjen tuomioistuimen presidentille toimittavaksi edelleen neuvoston puheenjohtajalle. Paikka tulee avoimeksi viimeksi mainitusta ilmoituksesta.

Jollei 6 artiklaa sovelleta, tuomari jatkaa tehtävässään, kunnes hänen seuraajansa ryhtyy tehtäväänsä.

## 6 ARTIKLA

Tuomari voidaan vapauttaa tehtävästään taikka häneltä voidaan evätä oikeus eläkkeeseen tai muihin vastaaviin etuuksiin vain, jos yhteisöjen tuomioistuimen tuomareiden ja julkisasiamiesten yksimielisen tuomion mukaan hän ei enää täytä tehtävänsä edellyttämiä vaatimuksia tai siitä johtuvia velvollisuuksia. Tuomari, jota asia koskee, ei saa osallistua asian ratkaisemiseen.

Kirjaaja antaa yhteisöjen tuomioistuimen päätöksen tiedoksi Euroopan parlamentin puhemiehelle ja komission puheenjohtajalle sekä ilmoittaa päätöksestä neuvoston puheenjohtajalle.

Jos tuomari vapautetaan tehtävästään tällaisella päätöksellä, paikka tulee avoimeksi viimeksi mainitusta ilmoituksesta.

## 7 ARTIKLA

Jos tuomarin tehtävä päättyy kesken hänen toimikautensa, jäljellä olevaksi toimikaudeksi nimitetään toinen tuomari.

## 8 ARTIKLA

Mitä 2–7 artiklassa määrätään, sovelletaan julkisasiamiehiin.

## II OSASTO

## ORGANISAATIO

## 9 ARTIKLA

Osa tuomareista vaihtuu joka kolmas vuosi. Tämä koskee vuoroin kahdeksaa ja vuoroin seitsemää tuomaria.

Osa julkisasiamiehistä vaihtuu joka kolmas vuosi. Tämä koskee joka kerran neljää julkisasiamiestä.

## 10 ARTIKLA

Kirjaaja vannoo yhteisöjen tuomioistuimessa valan, jonka mukaan hän suorittaa tehtävänsä puolueettomasti ja tunnollisesti eikä ilmaise neuvottelusalaisuuksia.

## 11 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuin järjestää kirjaajalle sijaisen tapauksissa, joissa hän on estynyt.

## 12 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimen yhteydessä on sen tehtävien hoitamista varten virkamiehiä ja muuta henkilöstöä. He ovat kirjaajan alaisia presidentin valvonnassa.

## 13 ARTIKLA

Neuvosto voi yhteisöjen tuomioistuimen ehdotuksesta yksimielisesti säätää avustavien esittelijöiden nimittämisestä ja vahvistaa heitä koskevat henkilöstösäännöt. Avustavia esittelijöitä voidaan työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin pyytää osallistumaan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltävänä olevien asiain valmisteluun ja työskentelemään yhdessä esittelevän tuomarin kanssa.

Neuvosto nimittää avustavat esittelijät, jotka valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja joilla on tarvittava lainopillinen pätevyys. He vannovat yhteisöjen tuomioistuimessa valan, jonka mukaan he suorittavat tehtävänsä puolueettomasti ja tunnollisesti eivätkä ilmaise neuvottelusalaisuuksia.

## 14 ARTIKLA

Tuomarit, julkisasiamiehet ja kirjaaja ovat velvollisia asumaan yhteisöjen tuomioistuimen kotipaikkakunnalla.

## 15 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuin hoitaa tehtäviään pysyvästi. Se vahvistaa lomakausiensa pituuden ottaen aiheellisella tavalla huomioon tehtäviensä asettamat vaatimukset.

## 16 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuin perustaa keskuudestaan kolmen ja viiden tuomarin jaostoja. Tuomarit valitsevat keskuudestaan jaostojen puheenjohtajat. Viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajat valitaan kolmeksi vuodeksi

kerrallaan. Puheenjohtajan toimeen voidaan valita sama henkilö kerran uudelleen.

Suureen jaostoon kuuluu yksitoista tuomaria. Suuren jaoston puheenjohtajana toimii tuomioistuimen presidentti. Suureen jaostoon kuuluvat lisäksi viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajat ja muut työjärjestyksen ehtojen mukaisesti siihen nimetyt tuomarit.

Yhteisöjen tuomioistuin kokoontuu suurena jaostona, jos oikeudenkäynnissä asianosaisena oleva jäsenvaltio tai yhteisöjen toimielin pyytää sitä.

Yhteisöjen tuomioistuin kokoontuu täysistunnossa, jos sen käsiteltäväksi saatetaan asia EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan 2 kohdan, 213 artiklan 2 kohdan ja 216 artiklan tai 247 artiklan 7 kohdan mukaisesti tai EHTY:n perustamissopimuksen 107 d artiklan 2 kohdan, 126 artiklan 2 kohdan ja 129 artiklan tai 160 b artiklan 7 kohdan mukaisesti.

Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin voi julkisasiamiestä kuultuaan päättää antaa käsiteltäväkseen saatetun asian täysistunnon ratkaistavaksi, jos se pitää kyseistä asiaa poikkeuksellisen merkittävänä.

## 17 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimen päätökset ovat päteviä vain, kun asian käsittelyyn osallistuu pariton määrä sen tuomareista.

Kolmen tai viiden tuomarin jaostojen päätökset ovat päteviä vain, kun asian käsittelyyn osallistuu kolme tuomaria.

Suuren jaoston päätökset ovat päteviä vain, kun asian käsittelyyn osallistuu yhdeksän tuomaria.

Yhteisöjen tuomioistuimen täysistunnossa tekemät päätökset ovat päteviä vain, kun asian käsittelyyn osallistuu yksitoista tuomaria.

Jos jonkin jaoston tuomari on estynyt,

toisen jaoston tuomari voidaan kutsua osallistumaan asian käsittelyyn työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin.

### 18 ARTIKLA

Tuomari tai julkisasiamies ei saa osallistua asian käsittelyyn, jos hän on aikaisemmin ollut asiassa asiamiehenä, avustajana tai asianosaisten edustajana taikka jos hänet on kutsuttu antamaan asiassa lausuma jonkin tuomioistuimen tai tutkintalautakunnan jäsenenä tai muussa ominaisuudessa.

Jos tuomari tai julkisasiamies jostakin erityisestä syystä katsoo, että hänen ei tulisi osallistua ratkaisuun tai käsittelyyn tietyssä asiassa, hänen on ilmoitettava siitä presidentille. Jos presidentti katsoo, että tuomarin tai julkisasiamiehen ei jostakin erityisestä syystä tulisi osallistua käsittelyyn tai ratkaisuun tietyssä asiassa, hänen on ilmoitettava tästä asianomaiselle.

Yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee tämän artiklan soveltamisessa ilmenevät ongelmat.

Asianosainen ei voi pyytää yhteisöjen tuomioistuimen tai jonkin sen jaoston kokoonpanon muuttamista tuomarin kansalaisuuden takia tai sen perusteella, että yhteisöjen tuomioistuimessa tai jossain sen jaostossa ei ole tuomaria, jolla olisi sama kansalaisuus kuin hänellä.

## III OSASTO

### ASIAN KÄSITTELY

#### 19 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimessa jäsenvaltioita ja yhteisöjen toimielimiä edustaa kutakin asiaa varten määrätty asiamies; asiamiehellä voi olla apunaan avustaja tai asianajaja.

Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen muita sopimuspuolia kuin jäsenvaltioita, sekä kyseisessä sopimuksessa tarkoitettua

EFTAn valvontaviranomaista edustetaan samalla tavoin.

Muiden asianosaisten edustajan on oltava asianajaja.

Vain asianajaja, jolla on oikeus esiintyä jonkin jäsenvaltion tai jonkin Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolena olevan valtion tuomioistuimessa, voi edustaa tai avustaa jotain asianosaista yhteisöjen tuomioistuimessa.

Asiamiehillä, avustajilla ja asianajajilla on yhteisöjen tuomioistuimessa esiintyessään työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin ne oikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeen, jotta he voivat hoitaa tehtäväänsä riippumattomina.

Yhteisöjen tuomioistuimella on työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin esiintyvien avustajien ja asianajajien osalta samat toimivaltuudet kuin yleensä tuomioistuimilla.

Jos korkeakoulujen opettajilla on sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka kansalaisia he ovat, oikeus esiintyä tuomioistuimessa asiamiehenä, heillä on yhteisöjen tuomioistuimessa samat oikeudet kuin tämän artiklan nojalla on asianajajilla.

#### 20 ARTIKLA

Käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa jakaantuu kirjalliseen ja suulliseen vaiheeseen.

Kirjallisessa käsittelyssä asianosaisille sekä niille yhteisöjen toimielimille, joiden päätökset ovat riidan kohteena, annetaan tiedoksi kannekirjelmät, kirjelmät, vastineet, huomautukset sekä niihin mahdollisesti annetut vastaukset samoin kuin kaikki kirjallinen todistusaineisto ja muut asiakirjat, joihin vedotaan, taikka niiden oikeiksi todistetut jäljennökset.

Kirjaaja toimittaa tiedoksiannot työjärjestyksessä määrättyllä tavalla ja siinä määrättyssä määräajassa.

Suullisessa käsittelyssä luetaan esittelevän

tuomarin kertomus, ja yhteisöjen tuomioistuin kuulee asiamiehiä, avustajia ja asianajajia samoin kuin julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen sekä tarvittaessa kuulee todistajia ja asiantuntijoita.

Jos yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että asiassa ei tule esiin uutta oikeuskysymystä, se voi päättää julkisasiamiestä kuultuaan, että asia ratkaistaan ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

## 21 ARTIKLA

Asia pannaan yhteisöjen tuomioistuimessa vireille kirjaajalle osoitetulla kirjallisella kanteella. Kanteessa on mainittava kantajan nimi ja kotipaikka sekä allekirjoittaneen asema, asianosainen, jota vastaan tai asianosaiset, joita vastaan kanne on nostettu, riidan kohde, vaatimukset sekä yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu.

Kanteeseen on tarvittaessa liitettävä säädös, jonka mitättömäksi julistamista pyydetään, tai EY:n perustamissopimuksen 232 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 148 artiklassa tarkoitettussa tapauksessa siihen on liitettävä asiakirjat, joista ilmenee minä päivänä näissä artikloissa tarkoitettu kehoitus on annettu tai esitetty. Jos näitä asiakirjoja ei ole liitetty kanteeseen, kirjaaja kehottaa asianosaista toimittamaan asiakirjat kohtuullisessa ajassa; kannetta ei tällöin jätetä tutkimatta, vaikka asiakirjat toimitetaan vasta asian vireillepanoa koskevan määräajan päätyttyä.

## 22 ARTIKLA

Euratomin perustamissopimuksen 18 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa asia pannaan yhteisöjen tuomioistuimessa vireille kirjaajalle osoitetulla kanteella. Kanteessa on mainittava kantajan nimi ja kotipaikka sekä allekirjoittajan asema, tiedot päätöksestä, jota vastaan kanne on nostettu, vastapuolten nimet, riidan kohde, väitteet sekä yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu.

Kanteeseen on liitettävä oikeaksi todistettu jäljennös siitä välityslautakunnan päätöksestä, johon kanne kohdistuu.

Jos yhteisöjen tuomioistuin hylkää kanteen, välityslautakunnan päätöksestä tulee lopullinen.

Jos yhteisöjen tuomioistuin julistaa välityslautakunnan päätöksen mitättömäksi, käsittely välityslautakunnassa voidaan jonkun asianosaisena olevan pyynnöstä tarvittaessa aloittaa uudelleen. Välityslautakunta on sidottu yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisuun oikeudellisista kysymyksistä.

## 23 ARTIKLA

EU-sopimuksen 35 artiklan 1 kohdassa, EY:n perustamissopimuksen 234 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 150 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltion tuomioistuin ilmoittaa yhteisöjen tuomioistuimelle päätöksestään, jolla se lykkää asian käsittelyä ja saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Yhteisöjen tuomioistuimen kirjaaja antaa sen jälkeen päätöksen tiedoksi asianosaisille, jäsenvaltioille ja komissiolle sekä neuvostolle tai Euroopan keskuspankille, jos säädös, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena, on niistä jomankumman antama, ja Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jos säädös, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena, on näiden toimielinten yhteisesti hyväksymä.

Kahden kuukauden kuluessa tästä tiedoksiannosta asianosaisilla, jäsenvaltioilla, komissiolla ja tarvittaessa Euroopan parlamentilla, neuvostolla ja Euroopan keskuspankilla on oikeus toimittaa yhteisöjen tuomioistuimelle kirjelmää ja kirjallisia huomautuksia.

EY:n perustamissopimuksen 234 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa yhteisöjen tuomioistuimen kirjaaja antaa lisäksi jäsenvaltion tuomioistuimen päätöksen tiedoksi Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen muille sopimuspuolille kuin jäsenvaltioille sekä kyseisessä sopimuksessa tarkoitettulle EFTAn val-

vontaviranomaiselle, joilla, jos on kyse jostain sopimuksen soveltamisalasta, on kahden kuukauden kuluessa tiedoksiannosta valtuudet toimittaa yhteisöjen tuomioistuimelle kirjelmia ja kirjallisia huomautuksia.

#### 24 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuin voi vaatia asianosaisia toimittamaan kaikki sen haluamat asiakirjat ja antamaan kaikki sen haluamat tiedot. Jos asianosainen kieltäytyy, yhteisöjen tuomioistuin toteaa tämän.

Yhteisöjen tuomioistuin voi vaatia myös niitä jäsenvaltioita ja yhteisöjen toimielimiä, jotka eivät ole oikeudenkäynnissä asianosaisia, antamaan kaikki tiedot, joita yhteisöjen tuomioistuin pitää oikeudenkäynnin kannalta tarpeellisina.

#### 25 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuin voi milloin tahansa antaa valitsemalleen henkilölle, yhteisölle, viranomaiselle, komitealle tai elimelle tehtäväksi asiantuntijalausunnon antamisen.

#### 26 ARTIKLA

Todistajia voidaan kuulla siten kuin työjärjestyksessä määrätään.

#### 27 ARTIKLA

Todistajan niskoittellessa yhteisöjen tuomioistuimella on tuomioistuimille yleensä kuuluvat toimivaltuudet, ja se voi tuomita maksuseuraamuksen siten kuin sen työjärjestyksessä määrätään.

#### 28 ARTIKLA

Todistajia ja asiantuntijoita voidaan kuulla valan nojalla siten, että he vannovat valan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrättyä kaavaa noudattaen taikka todistajan

tai asiantuntijan kansallisessa lainsäädännössä säädetyllä tavalla.

#### 29 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä, että todistajaa tai asiantuntijaa on kuultava hänen kotipaikkansa oikeusviranomaisessa.

Määräys lähetetään yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen määräysten mukaisesti täytäntöön pantavaksi toimivaltaiselle oikeusviranomaiselle. Oikeusapupyynnön täytäntöönpanon yhteydessä laaditut asiakirjat palautetaan yhteisöjen tuomioistuimelle samojen määräysten mukaisesti.

Yhteisöjen tuomioistuin vastaa kustannuksista, jollei se aiheellisissa tapauksissa määrää niitä asianosaisten vastattavaksi.

#### 30 ARTIKLA

Kukin jäsenvaltio käsittelee todistajan tai asiantuntijan väärää valaa samalla tavoin kuin tekoa, joka on tapahtunut riita-asioita käsittelevässä kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimessa. Yhteisöjen tuomioistuimen ilmoituksesta asianomaisen jäsenvaltion on saatettava tekijä syytteeseen toimivaltaisessa kansallisessa tuomioistuimessa.

#### 31 ARTIKLA

Istunto on julkinen, jollei yhteisöjen tuomioistuin erityisin perustein viran puolesta tai asianosaisten pyynnöstä toisin päättä.

#### 32 ARTIKLA

Käsittelyn aikana yhteisöjen tuomioistuin voi kuulla asiantuntijoita, todistajia ja asianosaisia henkilökohtaisesti. Viimeksi mainitut voivat kuitenkin esiintyä vain edustajien kautta.

## 33 ARTIKLA

Jokaisesta istunnosta pidetään pöytäkirjaa, jonka presidentti ja kirjaaja allekirjoittavat.

## 34 ARTIKLA

Presidentti vahvistaa asialuettelon.

## 35 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimen neuvottelut ovat salaisia ja pysyvät sellaisina.

## 36 ARTIKLA

Tuomiot perustellaan. Niissä mainitaan asian ratkaisemiseen osallistuneiden tuomareiden nimet.

## 37 ARTIKLA

Presidentti ja kirjaaja allekirjoittavat tuomiot. Ne luetaan julkisessa istunnossa.

## 38 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista.

## 39 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti voi yksinkertaistetussa menettelyssä, jossa voidaan tarpeellisessa määrin poiketa eräistä tämän perussäännön määräyksistä ja josta määrätään työjärjestyksessä, ratkaista vaatimukset, jotka koskevat täytäntöönpanon lykkäämistä EY:n perustamissopimuksen 242 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 157 artiklan mukaisesti, EY:n perustamissopimuksen 243 artiklassa tai Euratomin perustamissopimuksen 158 artiklassa tarkoitettua päätöstä välitoimista tai täytäntöönpanon lykkäämistä EY:n perustamissopimuksen 256 artiklan neljännen kohdan tai Euratomin

perustamissopimuksen 164 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.

Presidentin ollessa estynyt hänen sijaisenaan on toinen tuomari siten kuin työjärjestyksessä määrätään.

Presidentin tai hänen sijaisensa asiassa antama ratkaisu on väliaikainen, eikä se millään tavoin vaikuta yhteisöjen tuomioistuimen pääasiassa tekemään ratkaisuun.

## 40 ARTIKLA

Jäsenvaltiot ja yhteisöjen toimielimet voivat olla väliintulijoina yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa.

Tämä oikeus on myös kaikilla muilla, jotka osoittavat, että yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisu koskee heidän etuaan; tämä ei kuitenkaan koske jäsenvaltioiden keskinäisiä asioita, yhteisöjen toimielimien keskinäisiä asioita eikä jäsenvaltioiden ja yhteisöjen toimielimien välisiä asioita.

Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen muut sopimuspuolet kuin jäsenvaltiot, sekä kyseisessä sopimuksessa tarkoitettu EFTAn valvontaviranomainen, voivat olla väliintulijoina yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa, jos on kyse jostain tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvasta asiasta, sanotun kuitenkin rajoittamatta toisen kohdan soveltamista.

Väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain jonkun asianosaisten vaatimuksia tukevia vaatimuksia.

## 41 ARTIKLA

Jos oikeassa järjestyksessä haastettu vastaaja ei anna kirjallista vastinetta, asiassa annetaan yksipuolinen tuomio. Asian uudelleenkäsitteilyä voidaan vaatia kuukauden kuluessa tuomion tiedoksi antamisesta. Vaatimus asian uudelleenkäsitteilystä ei lykkää



yksipuolisen tuomion täytäntöönpanoa, ellei yhteisöjen tuomioistuin päättä toisin.

#### 42 ARTIKLA

Jäsenvaltiot, yhteisöjen toimielimet ja muut, luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voivat työjärjestyksessä määrätyissä tapauksissa ja siinä määrätyin edellytyksin kolmansina osapuolina vaatia asian käsittelemistä uudelleen, jos tuomio on annettu asianomaisia kuulematta ja loukkaa näiden oikeuksia.

#### 43 ARTIKLA

Jos tuomio on epäselvä sisällykseltään tai luottavuudeltaan, yhteisöjen tuomioistuin tulkitsee sitä sellaisen asianosaisen tai yhteisöjen toimielimen pyynnöstä, joka osoittaa sen koskevan etuaan.

#### 44 ARTIKLA

Hakemus tuomion purkamiseksi ja asian ottamiseksi uudelleen yhteisöjen tuomioistuimessa käsiteltäväksi voidaan tehdä vain, jos tietoon tulee merkitykseltään ratkaiseva tosiseikka, joka ei ole ollut yhteisöjen tuomioistuimen eikä uutta käsittelyä pyytävän asianosaisen tiedossa tuomiota annettaessa.

Uusi käsittely aloitetaan yhteisöjen tuomioistuimen tuomiolla, jossa nimenomaisesti todetaan, että on olemassa uusi tosiseikka sekä katsotaan, että tosiseikka luonteeltaan on sellainen, että se edellyttää uutta käsittelyä, ja hakemukseen voidaan tällä perusteella suostua.

Purkamishakemusta ei voida tehdä sen jälkeen kun tuomion antamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

#### 45 ARTIKLA

Työjärjestyksessä määrätään määräaikojen pidentämisestä pitkien etäisyyksien vuoksi.

Määräajan päätyminen ei johda oikeudenmenetyksiin, jos se, jota asia koskee, osoittaa, että on ollut ennalta arvaamattomia seikkoja tai ylivoimainen este.

#### 46 ARTIKLA

Vanhentumisaika sopimussuhteen ulkopuolista yhteisöjen vastuuta koskevissa asioissa on viisi vuotta tapahtumasta, johon korvausvelvollisuus perustuu. Vanhentumisaika keskeytyy, jos asia pannaan vireille yhteisöjen tuomioistuimessa tai jos vahinkoa kärsinyt sitä ennen esittää asiassa vaatimuksen asianomaiselle yhteisöjen toimielimelle. Viimeksi mainitussa tapauksessa asia on pantava vireille EY:n perustamissopimuksen 230 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 146 artiklan mukaisesti kahden kuukauden kuluessa; tarvittaessa sovelletaan EY:n perustamissopimuksen 232 artiklan toisen kohdan ja Euratomin perustamissopimuksen 148 artiklan toisen kohdan määräyksiä.

### IV OSASTO

## EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN

#### 47 ARTIKLA

Tämän perussäännön 2–8 artiklaa sekä 14 ja 15 artiklaa, 17 artiklan ensimmäistä, toista, neljättä ja viidettä kohtaa ja 18 artiklaa sovelletaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen ja sen jäseniin. Edellä 2 artiklassa tarkoitettu vala vannotaan yhteisöjen tuomioistuimessa ja 3, 4 ja 6 artiklassa tarkoitettut päätökset tekee yhteisöjen tuomioistuin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kuultuaan.

Tämän perussäännön 3 artiklan neljättä kohtaa sekä 10, 11 ja 14 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaajaan.

#### 48 ARTIKLA

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa on 15 tuomaria.

## 49 ARTIKLA

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jäseniä voidaan pyytää hoitamaan julkisasiamiehen tehtäviä.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää julkisessa istunnossa perustellut ratkaisuehdotukset yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetuissa asioissa avustaakseen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta sille kuuluvassa tehtävässä.

Asioiden valintaperusteet sekä yksityiskohtaiset säännöt julkisasiamiesten nimeämisestä määrätään yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksessä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jäsen, jota on pyydetty toimimaan julkisasiamiehenä asiassa, ei voi osallistua tämän asian ratkaisemiseen.

## 50 ARTIKLA

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kokoontuu kolmen tai viiden tuomarin jaostoissa. Tuomarit valitsevat keskuudestaan jaostojen puheenjohtajat. Viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajat valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajan toimeen voidaan valita sama henkilö kerran uudelleen.

Työjärjestyksessä määrätään jaostojen kokoonpanosta ja asioiden jakamisesta jaostoille. Tietyissä tapauksissa, joista määrätään työjärjestyksessä, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi kokoontua täysistunnossa tai yhden tuomarin kokoonpanossa.

Työjärjestyksessä voidaan myös määrätä, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kokoontuu suurena jaostona niissä tapauksissa ja niillä ehdoilla, jotka on työjärjestyksessä määritelty.

## 51 ARTIKLA

EY:n perustamissopimuksen 225 artiklan 1 kohdassa ja Euratomin perustamissopimuksen 140 a artiklan 1 kohdassa esitetystä säännöstä poiketen jäsenvaltioiden, yhteisöjen toimielinten ja Euroopan keskuspankin nostamat kanteet kuuluvat yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan.

## 52 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti vahvistavat yhteisymmärryksessä yksityiskohtaiset säännöt siitä, miten yhteisöjen tuomioistuimen virkamiehet ja sen muu henkilöstö voivat antaa palveluja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle tämän toiminnan varmistamiseksi. Tietyt virkamiehet tai muuhun henkilöstöön kuuluvat ovat yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaajan alaisia yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin valvonnassa.

## 53 ARTIKLA

Asian käsittelystä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa määrätään III osastossa.

Asian käsittelyä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa koskevia täsmentäviä ja täydentäviä määräyksiä annetaan tarvittaessa sen työjärjestyksessä. Työjärjestyksessä voidaan poiketa 40 artiklan neljänestä kohdasta sekä 41 artiklasta, jotta niiden riita-asioiden erityispiirteet, jotka kuuluvat henkisen omaisuuden alaan, voidaan ottaa huomioon.

Poiketen siitä, mitä 20 artiklan neljännessä kohdassa määrätään, julkisasiamies voi esittää perustellut ratkaisuehdotuksensa kirjallisesti.

## 54 ARTIKLA

Jos yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle osoitettu hakemus tai muu

asian käsittelyyn liittyvä asiakirja on erehdyksessä toimitettu yhteisöjen tuomioistuimen kirjaajalle, tämä toimittaa sen välittömästi yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaajalle; samoin jos yhteisöjen tuomioistuimelle osoitettu hakemus tai muu asian käsittelyyn liittyvä asiakirja on erehdyksessä toimitettu yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaajalle, tämä toimittaa sen välittömästi yhteisöjen tuomioistuimen kirjaajalle.

Jos yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei se ole toimivaltainen ratkaisemaan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvaa asiaa, se siirtää asian yhteisöjen tuomioistuimelle; samoin jos yhteisöjen tuomioistuin katsoo asian kuuluvan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, se siirtää asian yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, joka ei tällöin voi katsoa, ettei se olisi toimivaltainen kyseisessä asiassa.

Jos yhteisöjen tuomioistuimen ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi on saatettu asiat, joilla on sama kohde tai jotka koskevat samaa tulkintakysymystä taikka joissa kyse on saman säädöksen pätevydestä, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi asianosaisia kuultuaan lykätä asian käsittelyä, kunnes yhteisöjen tuomioistuin on antanut tuomion. Kun kyse on saman säädöksen mitättömäksi julistamista koskevista hakemuksista, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi myös jättää asian käsiteltäväksi ottamatta, jotta yhteisöjen tuomioistuin voi ratkaista nämä vaatimukset. Tässä kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa yhteisöjen tuomioistuin voi myös päättää lykätä sen käsiteltäväksi saatetun asian käsittelyä; tällöin asian käsittelyä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa jatketaan.

#### 55 ARTIKLA

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaaja antaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen lopulliset päätökset sekä päätökset, joilla tehdään

vain osittainen asiaratkaisu taikka joilla ratkaistaan väite toimivallan puuttumisesta tai siitä, että asia on jätettävä tutkittavaksi ottamatta, tiedoksi kaikille asianosaisille samoin kuin kaikille jäsenvaltioille ja yhteisöjen toimielimille, vaikka nämä eivät olisi olleet asiassa väliintulijana yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

#### 56 ARTIKLA

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen lopullisiin päätöksiin sekä päätöksiin, joilla tehdään vain osittainen asiaratkaisu taikka joilla ratkaistaan väite toimivallan puuttumisesta tai siitä, että asia on jätettävä tutkittavaksi ottamatta, voidaan hakea muutosta yhteisöjen tuomioistuimelta kahden kuukauden kuluessa muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen tiedoksiantamisesta.

Muutosta voivat hakea kaikki asianosaiset, joiden vaatimukset on kokonaan tai osittain hylätty. Muut väliintulijana olleet kuin jäsenvaltiot ja yhteisöjen toimielimet voivat kuitenkin hakea muutosta ainoastaan silloin, kun yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätös koskee heitä suoraan.

Lukuun ottamatta tapauksia, jotka koskevat yhteisöjen ja niiden henkilöstön välisiä riitoja, muutosta voivat hakea myös jäsenvaltiot ja yhteisöjen toimielimet, jotka eivät ole olleet väliintulijana asiassa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Tässä tapauksessa jäsenvaltiot ja toimielimet ovat samassa asemassa kuin ne jäsenvaltiot tai toimielimet, jotka olivat väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa.

#### 57 ARTIKLA

Se, jonka väliintulohakemus on hylätty, voi hakea muutosta yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen hylkäyspäätökseen yhteisöjen tuomioistuimelta kahden viikon kuluessa siitä, kun hylkäävä päätös annettiin tiedoksi.

Asianosaiset voivat hakea muutosta yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksiin, jotka se on tehnyt EY:n perustamissopimuksen 242 tai 243 artiklan taikka 256 artiklan neljännen kohdan nojalla tai Euratomin perustamissopimuksen 157 tai 158 artiklan taikka 164 artiklan kolmannen kohdan nojalla, yhteisöjen tuomioistuimelta kahden kuukauden kuluessa niiden tiedoksiantamisesta.

Tämän artiklan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa tarkoitettuja muutoksenhakuja käsitellään ja niistä päätetään 39 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

#### 58 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimelta voidaan hakea muutosta vain oikeuskysymysten osalta. Muutoksenhaun perusteena voi olla toimivallan puuttuminen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta, asian käsittelyssä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut oikeudenkäyntivirhe, joka on hakijan edun vastainen, tai yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut yhteisön oikeuden rikominen.

Muutosta ei voida hakea vain oikeudenkäyntikulujen määrän osalta tai siltä osin, joka vastaa oikeudenkäyntikuluista.

#### 59 ARTIKLA

Kun yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätökseen haetaan muutosta, käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa jakaantuu kirjalliseen ja suulliseen vaiheeseen. Työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin yhteisöjen tuomioistuin voi julkisasiamiestä ja asianosaisia kuultuaan ratkaista asian ilman suullista käsittelyä.

#### 60 ARTIKLA

Muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta EY:n perustamissopimuksen 242 ja 243 artiklan tai Euratomin perustamissopimuksen 157 ja 158 artiklan soveltamista.

Poiketen siitä, mitä EY:n perustamissopimuksen 244 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 159 artiklassa määrätään, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätökset, joilla julistetaan asetus mitättömäksi, tulevat voimaan vasta tämän perussäännön 56 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettun ajan kuluttua tai jos muutosta on haettu tämän ajan kuluessa, muutoksenhaun hylkäämisestä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asianosaisen mahdollisuutta pyytää EY:n perustamissopimuksen 242 ja 243 artiklan tai Euratomin perustamissopimuksen 157 ja 158 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuinta lykkäämään mitättömäksi julistetun päätöksen vaikutuksia tai päättämään muista väli-toimista.

#### 61 ARTIKLA

Jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, yhteisöjen tuomioistuin julistaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen mitättömäksi. Se voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Palauttamistapauksessa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sidottu yhteisöjen tuomioistuimen asiassa ratkaisuun oikeusseikkoihin.

Jos sellaisen jäsenvaltion tai yhteisöjen toimielimen tekemä muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, joka ei ole ollut asiassa väliintulijana yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, yhteisöjen tuomioistuin voi, jos se katsoo sen tarpeelliseksi, todeta, mitä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mitättömäksi julistetun päätöksen vaikutuksista on pidettävä riidan asianosaisten kannalta pysyvinä.

#### 62 ARTIKLA

EY:n perustamissopimuksen 225 artiklan 2 ja 3 kohdassa sekä Euratomin perustamissopimuksen 140 a artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ensimmäinen jul-

kisiamies voi ehdottaa, että yhteisöjen tuomioistuin käsittelee uudelleen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen, jos hän katsoo, että päätös voi vakavasti vahingoittaa yhteisön oikeuden yhtenäisyyttä tai johdonmukaisuutta.

Ehdotus on tehtävä kuukauden kuluessa siitä, kun yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt päätöksensä. Yhteisöjen tuomioistuin päättää kuukauden kuluessa yhteisöjen ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotuksesta, onko aihetta käsitellä päätös uudelleen.

#### V OSASTO

#### LOPPUMÄÄRÄYKSET

#### 63 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimen ja yhteisöjen

ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestykset sisältävät tämän perussäännön soveltamisen ja täydentämisen kannalta tarpeelliset määräykset.

#### 64 ARTIKLA

Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksessä ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksessä olevaa kieliiä koskevaa järjestelyä sovelletaan, kunnes tässä perussäännössä annetaan määräykset yhteisöjen tuomioistuimessa ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa sovellettavasta kieliiä koskevasta järjestelystä. Työjärjestyksen määräyksiä voidaan muuttaa tai ne voidaan kumota ainoastaan tämän perussäännön muuttamista koskevaa menettelyä noudattaen.

## C. Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyt pöytäkirjat

### 1. PÖYTÄKIRJA

#### EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahosta

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT ratkaista tietyt Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päättymiseen liittyvät kysymykset,

HALUAVAT siirtää omistusoikeuden Euroopan hiili- ja teräsyhteisön varoihin Euroopan yhteisölle,

OTTAVAT HUOMIOON, että näitä varoja olisi toivottavaa käyttää hiili- ja terästeollisuuden liittyvien alojen tutkimukseen ja että tätä varten olisi annettava erityiset säännöt,

OVAT SOPINEET SEURAAVISTA Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitettävistä määräyksistä:

#### 1 ARTIKLA

1. Kaikki varat ja vastuut, joita Euroopan hiili- ja teräsyhteisöllä on 23 päivänä heinäkuuta 2002, siirretään 24 päivästä heinäkuuta 2002 Euroopan yhteisölle.

2. Euroopan hiili- ja teräsyhteisön 23 päivänä heinäkuuta 2002 päätetyssä taseessa oleva nettovarallisuus, lisätynä tai vähennettynä mahdollisilla selvitystoimista aiheutuville määrillä, muodostaa hiili- ja terästeollisuuden liittyvien alojen tutkimukseen tarkoitettut varat, joista käytetään nimitystä 'EHTY:n selvityksessä olevat varat'. Selvityksen jälkeen varoista käytetään nimitystä 'hiili- ja terästudkimusrahosta varat'.

3. Näistä varoista kertyvät tulot, joista käytetään nimitystä 'hiili- ja terästudkimusrahoista', käytetään yksinomaan tutkimuksen puiteohjelman ulkopuoliseen hiili- ja terästeollisuuden liittyvien alojen tutkimukseen tämän pöytäkirjan määräysten ja sen nojalla annettujen säästöjen mukaisesti.

#### 2 ARTIKLA

Neuvosto antaa yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan tämän pöytäkirjan täytäntöönpanon edellyttämät säännökset, mukaan lukien keskeiset periaatteet ja aiheelliset päätöksentekomenettelyt, erityisesti hiili- ja terästudkimusrahosta varojen hoitoa koskevien monivuotisten taloudellisten suuntaviivojen ja kyseisen rahaston tutkimusohjelman teknisten suuntaviivojen antamiseksi.

#### 3 ARTIKLA

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräyksiä sovelletaan, jollei tässä pöytäkirjassa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä toisin määrätä.

#### 4 ARTIKLA

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan 24 päivästä heinäkuuta 2002.

## **2. PÖYTÄKIRJA**

### **Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 67 artiklasta**

#### **KORKEAT SOPIMUSPUOLET**

OVAT SOPINEET seuraavasta Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitettävästä määräyksestä:

#### **AINOA ARTIKLA**

Toukokuun 1 päivästä 2004 alkaen neuvosto vahvistaa määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 66 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet.

## PÄÄTÖSASIAKIRJA

JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJIEN KONFERENSSI, joka kutsuttiin koolle Brysseliin 14 päivänä helmikuuta 2000 päättämään yhteisellä sopimuksella Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen sekä Euroopan yhteisön, Euroopan atomienergiayhteisön ja Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksiin sekä niihin liittyviin tiettyihin asiakirjoihin tehtävistä muutoksista, on hyväksynyt seuraavat tekstit:

### I

Nizzan sopimus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten sekä niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta

### II

#### Pöytäkirjat

A. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisöjen perustamissopimukseen liitetyt pöytäkirjat:

Pöytäkirja Euroopan unionin laajentumisesta

B. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetty pöytäkirja

Pöytäkirja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä

C. Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyt pöytäkirjat:

1. Pöytäkirja EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahosta

2. Pöytäkirja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 67 artiklasta

KONFERENSSI on hyväksynyt alla luetellut ja tähän päätösasiakirjaan liitetyt yhteiset julistukset

1. Julistus Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta

2. Julistus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 31 artiklan 2 kohdasta

3. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 10 artiklasta



4. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 21 artiklan kolmannelta kohdasta
  5. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 67 artiklasta
  6. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 100 artiklasta
  7. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 111 artiklasta
  8. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 137 artiklasta
  9. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 175 artiklasta
  10. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 181 a artiklasta
  11. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 191 artiklasta
  12. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklasta
  13. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklan 2 ja 3 kohdasta
  14. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklan 2 ja 3 kohdasta
  15. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklan 3 kohdasta
  16. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 a artiklasta
  17. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 229 a artiklasta
  18. Julistus tilintarkastustuomioistuimesta
  19. Julistus Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.6 artiklasta
  20. Julistus Euroopan unionin laajentumisesta
  21. Julistus määräenemmistöön tarvittavasta vähimmäismäärästä ja määrävähemmistön muodostavasta äänimäärästä laajentuneessa unionissa
  22. Julistus Eurooppa-neuvoston kokouspaikasta
  23. Julistus unionin tulevaisuudesta
  24. Julistus EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästutkimusrahastosta tehdyn pöytäkirjan 2 artiklasta
- KONFERENSSI on ottanut huomioon alla luetellut ja tähän päätösasiakirjaan liitetyt julistukset
1. Luxemburgin julistus
  2. Kreikan, Espanjan ja Portugalin julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 161 artiklasta

3. Tanskan, Saksan, Alankomaiden ja Itävallan julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 161 artiklasta.

Tehty Nizzassa kahdentenkymmenentenäkuudentena päivänä helmikuuta kaksituhattayksi.

## KONFERENSSIN HYVÄKSYMÄT JULISTUKSET

### 1. Julistus Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta

Nizzassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston hyväksymien, Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskevien asiakirjojen (puheenjohtajavaltion selvitys liitteineen) mukaisesti Euroopan unionin tavoitteena on, että unioni olisi nopeasti toimintakykyinen. Eurooppa-neuvosto tekee tätä asiaa koskevan

päätöksen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nykyisten määräysten perusteella mahdollisimman pian vuoden 2001 aikana, viimeistään Laekenissa Brysselissä kokoontuvassa Eurooppa-neuvostossa. Näin ollen edellytyksenä ei ole se, että Nizzan sopimus on tullut voimaan.

### 2. Julistus Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 31 artiklan 2 kohdasta

Konferenssi palauttaa mieleen, että

– päätöksestä perustaa Eurojust-yksikkö, joka muodostuu kunkin jäsenvaltion lähettämistä syyttäjistä, tuomareista tai vastaavaa toimivaltaa käyttävistä poliiseista ja jonka tehtävänä on kansallisten syyttäviviranomaisten toiminnan yhteensovittaminen ja avustaminen järjestäytyneeseen rikollisuuteen liit-

tyvien tapausten tutkinnassa, oli suunnitelma Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmissä;

– Euroopan oikeudellinen verkosto perustettiin neuvoston 29 päivänä kesäkuuta 1998 hyväksymällä yhteisellä toiminnalla 98/428/YOS (EYVL L 191, 7.7.1998, s. 4.)

### 3. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 10 artiklasta

Konferenssi palauttaa mieleen, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 10 artiklasta johtuva vilpittömän yhteistyön velvoite koskee jäsenvaltioiden ja yhteisön toimielinten suhteiden lisäksi myös kyseisten toimielinten välisiä suhteita. Jos toimielinten välisten suhteiden kannalta osoittautuu tarpeelliseksi tämän vilpittömän yhteistyön velvoit-

teen puitteissa helpottaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten soveltamista, Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio voivat tehdä toimielinten välisiä sopimuksia. Näillä sopimuksilla ei voida muuttaa eikä täydentää perustamissopimuksen määräyksiä, ja niitä voidaan tehdä vain näiden kolmen toimielimen suostumuksella.

#### 4. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 21 artiklan kolmannesta kohdasta

Konferenssi kehottaa 21 artiklan kolmannessa kohdassa tai 7 artiklassa tarkoitettuja toimielimiä ja elimiä huolehtimaan, että kaik-

kiin unionin kansalaisten esittämiin kirjallisiin pyyntöihin vastataan kohtuullisessa ajassa.

#### 5. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 67 artiklasta

Korkeat sopimuspuolet ilmoittavat suostuvansa siihen, että neuvosto päätöksessään, joka sen on tehtävä 67 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan nojalla:

– päättää 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen vahvistaa 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen 62 artiklan 3 kohdassa ja 63 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettut toimenpiteet;

– päättää vahvistaa 251 artiklassa määrät-

tyä menettelyä noudattaen 62 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettut toimenpiteet alkaen ajankohdasta, jona on päästy sopimukseen niiden toimenpiteiden soveltamisalasta, jotka koskevat henkilöiden liikkumista jäsenvaltioiden ulkorajojen yli.

Neuvosto pyrkii lisäksi siihen, että 251 artiklassa määrättyä menettelyä sovellettaisiin 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen tai mahdollisimman pian sen jälkeen muihinkin IV osastoon kuuluviin aloihin tai joihinkin niistä.

#### 6. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 100 artiklasta

Konferenssi palauttaa mieleen, että 100 artiklassa tarkoitettujen ja 103 artiklassa määrätyn avustamiskiellon eli ”no bail-out”-säännön kanssa sopusoinnussa olevien taloudellista apua koskevien päätösten on oltava vuosien 2000–2006 rahoitusnäkymien mukaisia ja erityisesti talousarviota koske-

vasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 6 päivänä toukokuuta 1999 tekemän toimielinten välisen sopimuksen 11 kohdan sekä tulevien toimielinten välisen sopimusten ja rahoitusnäkymien mukaisia.

### **7. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 111 artiklasta**

Konferenssi katsoo, että menettelyjen on oltava sellaisia, että kaikki euroalueeseen kuuluvat jäsenvaltiot voivat täysin osallistua kaikkiin vaiheisiin yhteisön valmistellessa

kansainvälisissä yhteyksissä esitettävää kansaansa talous- ja rahaliiton kannalta erityisen merkittävässä kysymyksissä.

### **8. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 137 artiklasta**

Konferenssi on yhtä mieltä siitä, että kaikki 137 artiklan nojalla aiheutuvat menot otetaan

rahoitusnäkömyien otsakkeeseen 3.

### **9. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 175 artiklasta**

Korkeat sopimuspuolet ovat vakaasti päättäneet huolehtia, että Euroopan unioni toimii vauhdittajana edistääkseen ympäristönsuojelua unionissa samoin kuin kansainvälisellä tasolla saman tavoitteen saavuttamiseksi maailmanlaajuisesti. Tähän tavoitteeseen pyrit-

täessä olisi hyödynnettävä kaikki perustamissopimuksen tarjoamat mahdollisuudet, joihin kuuluvat myös markkinasuuntautuneiden ja kestävästä kehitystä edistävien kannustimien ja välineiden käyttö.

### **10. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 181 a artiklasta**

Konferenssi vahvistaa, että kolmansien maiden maksutaseiden tasapainottamista varten annettava apu ei kuulu 181 a artiklan

soveltamisalaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen muiden määräysten soveltamista.

### 11. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 191 artiklasta

Konferenssi muistuttaa, että 191 artiklan määräykset eivät merkitse toimivallan siirtoa Euroopan yhteisölle eivätkä vaikuta jäsenvaltioiden valtiosääntöjen asiaa koskevien säännösten soveltamiseen.

Euroopan yhteisöjen talousarviosta Euroopan tasolla toimiville poliittisille puolueille

annettavaa rahoitusta ei saa suoraan eikä välillisesti käyttää poliittisten puolueiden rahoittamiseen kansallisella tasolla.

Poliittisten puolueiden rahoitusta koskevia sääntöjä sovelletaan samoin perustein kaikkiin Euroopan parlamentissa edustettuina oleviin poliittisiin voimiin.

### 12. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklasta

Konferenssi kehottaa yhteisöjen tuomioistuinta ja komissiota laatimaan mahdollisimman pian kokonaisselvityksen toimivallan jakaantumisesta yhteisöjen tuomioistuimen ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomio-

istuimen välillä, erityisesti suorien kanteiden osalta, ja tekemään asianmukaisia ehdotuksia, jotta toimivaltaiset tahot voisivat tarkastella niitä heti Nizzan sopimuksen tultua voimaan.

### 13. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklan 2 ja 3 kohdasta

Konferenssi katsoo, että 225 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua uudelleen käsittelyä koskevan menettelyn keskeiset edellytykset olisi määriteltävä yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä. Kyseisissä määräyksissä olisi täsmennettävä erityisesti:

– osapuolten asema yhteisöjen tuomioistuimen menettelyssä niin, että varmistetaan eri osapuolten oikeuksien suoja;

– uudelleen käsittelyä koskevan menettelyn vaikutus yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuteen;

– yhteisöjen tuomioistuimen päätöksen vaikutus osapuolten väliseen riita-asiaan.

### 14. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklan 2 ja 3 kohdasta

Konferenssi katsoo, että neuvoston olisi 225 artiklan 2 ja 3 kohdan täytäntöönpanemiseksi tarvittavia perussäännön määräyksiä hyväksyessään otettava käyttöön menettely,

jolla varmistetaan, että kyseisten määräysten käytännön soveltamisesta tehdään arviointi viimeistään kolmen vuoden kuluttua Nizzan sopimuksen voimaantulosta.

### **15. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 artiklan 3 kohdasta**

Konferenssi katsoo, että yhteisöjen tuomioistuimen olisi päättäessään poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen yhteisöjen ensimmäisen

oikeusasteen tuomioistuimen ennakkoratkaisuasiassa antaman päätöksen tehtävä ratkaisunsa kiireellistä menettelyä noudattaen.

### **16. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 225 a artiklasta**

Konferenssi pyytää yhteisöjen tuomioistuinta ja komissiota laatimaan mahdollisimman pian ehdotuksen päätökseksi, jolla perustetaan lainkäyttölautakunta, joka on toimi-

valtainen ratkaisemaan ensimmäisenä oikeusasteena yhteisön ja sen henkilöstön välisiä riita-asioita.

### **17. Julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 229 a artiklasta**

Konferenssi katsoo, että 229 a artikla ei rajoita sen valitsemista, minkälainen on se lainkäyttömenettely, joka voidaan perustaa käsittelemään riitoja, jotka liittyvät sellaisten

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen nojalla annettujen säädösten soveltamiseen, joilla luodaan yhteisön teollisoikeudellinen suoja.

### **18. Julistus tilintarkastustuomioistuimesta**

Konferenssi kehottaa tilintarkastustuomioistuinta ja kansallisia tilintarkastuselimiä parantamaan yhteistyönsä puitteita ja edellytyksiä kukin riippumattomuutensa säilyttäen.

Tätä tarkoitusta varten tilintarkastustuomioistuimen presidentti voi perustaa kansallisten tilintarkastuselinten puheenjohtajien kanssa yhteyskomitean.

### **19. Julistus Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.6 artiklasta**

Konferenssi luottaa siihen, että Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.6 artiklassa tar-

koitettu suositus annetaan mahdollisimman pian.

### **20. Julistus Euroopan unionin laajentumisesta**

Yhteinen kanta, jonka jäsenvaltiot esittävät liittymiskonferensseissa Euroopan parlamentin paikkojen jakautumisesta, äänen painottamisesta neuvostossa, talous- ja sosiaaliko-

mitean kokoonpanosta ja alueiden komitean kokoonpanosta, on 27 jäsenvaltion unionissa seuraavien taulukkojen mukainen:

### **21. Julistus määräenemmistöön tarvittavasta vähimmäismäärästä ja määrävähemmistön muodostavasta äänimäärästä laajentuneessa unionissa**

Jos kaikki Euroopan unionin laajentumista koskevaan julistukseen sisällytetyssä luettelossa olevat ehdokasvaltiot eivät vielä ole liittyneet unioniin silloin kun uutta äänen painottamista aletaan noudattaa (1 päivänä tammikuuta 2005), määräenemmistöön tarvittava vähimmäismäärä kasvaa liittymisten myötä vaiheittain nykyistä prosenttiosuutta pienemmästä osuudesta 73,4 prosentin enim-

mäismäärään. Kun kaikki edellä tarkoitetut ehdokasvaltiot ovat liittyneet unioniin, määrävähemmistö 27 jäsenvaltion unionissa kasvaa 91:een ääneen ja Euroopan unionin laajentumista koskevassa julistuksessa olevan taulukon mukaista määräenemmistöön tarvittavaa vähimmäismäärää mukautetaan ilman eri toimenpiteitä vastaavasti.

### **22. Julistus Eurooppa-neuvoston kokouspaikasta**

Vuodesta 2002 alkaen yksi Eurooppa-neuvoston kokous kunakin puheenjohtajakautena pidetään Brysselissä. Kun unionissa on

kahdeksantoista jäsentä, kaikki Eurooppa-neuvoston kokoukset pidetään Brysselissä.



### 23. Julistus unionin tulevaisuudesta

1. Nizzassa päätettiin merkittävistä uudistuksista. Konferenssi on tyytyväinen jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssin menestykselliseen lopputulokseen ja kehottaa jäsenvaltioita ratifioimaan Nizzan sopimuksen viipymättä.

2. Konferenssi on yhtä mieltä siitä, että jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssin lopputulos tasoittaa tietä Euroopan unionin laajentumiselle, ja korostaa, että Nizzan sopimuksen ratifioinnin myötä Euroopan unioni on saattanut päätökseen uusien jäsenvaltioiden liittymisen edellyttämät toimet koskevat muutokset.

3. Kun konferenssi on näin tasoittanut tietä laajentumiselle, se toivoo että Euroopan unionin tulevaisuudesta käydään perusteellisempaa ja laaja-alaisempaa keskustelua. Vuonna 2001 puheenjohtajavaltiot Ruotsi ja Belgia edistävät yhteistyössä komission ja yhdessä Euroopan parlamentin kanssa laaja-alaista keskustelua kaikkien asianosaisten eli kansallisten kansanedustuslaitosten ja kaikkien julkista mielipidettä edustavien tahojen, poliittisten piirien, talouselämän ja yliopisto- ja tiedemaailman sekä kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa. Siitä, kuinka ehdokasvaltiot liitetään mukaan tähän prosessiin, päätetään myöhemmin.

4. Göteborgissa kesäkuussa 2001 kokoon-tuvan Eurooppa-neuvoston saatua selvityksen asiasta, Eurooppa-neuvosto antaa Laekenissa Brysselissä joulukuussa 2001 pidettävässä kokouksessaan julistuksen, joka sisältää prosessin jatkon kannalta tarpeellisia aloitteita.

5. Prosessin yhteydessä olisi tarkasteltava muun muassa seuraavia asioita:

— kuinka Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden välinen toimivallan jako voidaan tarkentaa toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja kuinka sen noudattamista voidaan valvoa;

— Nizzassa julistetun Euroopan unionin perusoikeuskirjan aseman määrittely Kölnin Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti;

— perussopimusten yksinkertaistaminen niiden selkeyttämiseksi ja niiden tekemiseksi helpommin ymmärrettäviksi muuttamalla niiden sisältöä;

— kansallisten kansanedustuslaitosten asema eurooppalaisissa rakenteissa.

1. Esittämällä nämä tarkasteltavat aiheet konferenssi pitää tärkeänä, että unionin ja sen toimielinten demokraattista legitimiyyttä ja avoimuutta parannetaan ja seurataan jatkuvasti, jotta toimielimet tuotaisiin lähemmäksi jäsenvaltioiden kansalaisia.

2. Konferenssi on yhtä mieltä siitä, että kun nämä valmistelut on suoritettu, kutsutaan vuonna 2004 koolle uusi jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssi, jossa edellä mainittuja asioita käsitellään vastaavien muutosten tekemiseksi perussopimuksiin.

3. Jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssi ei muodosta millään tavoin estettä laajentumiselle tai ole edellytyksenä sille. Lisäksi ne ehdokasvaltiot, jotka ovat saattaneet liittymisneuvottelunsa unionin kanssa päätökseen, kutsutaan osallistumaan konferenssiin. Ne ehdokasvaltiot, jotka eivät ole saattaneet liittymisneuvottelujaan päätökseen, kutsutaan konferenssiin tarkkailijoina.

**4. Julistus EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahosta tehdyn pöytäkirjan 2 artiklasta**

Konferenssi kehottaa neuvostoa huolehti-  
maan pöytäkirjan 2 artiklan mukaisesti, että  
EHTY:n tilastojärjestelmä säilytetään  
EHTY:n perustamissopimuksen päättymisen

jälkeen 31 päivään joulukuuta 2002 asti, sekä  
pyytämään komissiota tekemään asiasta  
asianmukaiset suositukset.

## **JULISTUKSET, JOTKA KONFERENSSI ON OTTANUT HUOMIOON**

### **1. Luxemburgin julistus**

Luxemburgin hallitus sitoutuu olemaan vaatimatta, että sisämarkkinoilla toimivan yhdenmukaistamisviraston (tavaramerkit ja mallit) valituslautakunnat sijoitettaisiin Luxemburgiin. Valituslautakunnat pysyvät Alicantessa myös siinä tapauksessa, että niistä tulee Euroopan yhteisön perustamissopimuk-

sen 220 artiklan mukaisia lainkäyttölautakuntia. Edellä sanottu ei kuitenkaan rajoita 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehtyä päätöstä ja siinä olevia tulevien toimielinten, elinten ja laitosten sijaintia koskevia määräyksiä ja mahdollisia vaihtoehtoja.

### **2. Kreikan, Espanjan ja Portugalin julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 161 artiklasta**

Kreikan, Espanjan ja Portugalin suostumus määräänemmistöpäätöksiin siirtymiselle Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 161 artiklan osalta on annettu siltä pohjalta, että kolmannen kohdan ilmaisulla ”monivuotiset”

tarkoitetaan, että 1 päivästä tammikuuta 2007 sovellettavien rahoitusnäkymien ja niihin liittyvän toimielinten välisen sopimuksen kesto on sama kuin nykyisten rahoitusnäkymien.

### **3. Tanskan, Saksan, Alankomaiden ja Itävallan julistus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 161 artiklasta**

Tanska, Saksa, Alankomaat ja Itävalta julistavat Kreikan, Espanjan ja Portugalin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 161 artiklasta antaman julistuksen osalta, ettei

kyseisellä julistuksella ole Euroopan komission toimintaa, etenkin sen aloiteoikeutta rajoittavaa vaikutusta.

---

N:o 18—19, 8 1/2 arkkia

---

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2003

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1457-0661